

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Maria Podgórska

**KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE
III kwartał 2016**

PL ISSN 2392-3695

Badanie okresowe nr 92

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)

Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Maria Podgórska

Małgorzata Krypa

02-513 Warszawa, ul. Madalińskiego 6/8

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

02-554 Warszawa, al. Niepodległości 162

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2016

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3695

Nr rej. PR 18395

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w budownictwie, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 92. W badaniu uczestniczyło 199 zakładów budowlanych. Metodyka badania koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	5
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	8
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	8
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE WSKAŹNIKA KONIUNKTURY	9
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE	13
	1) Produkcja	13
	2) Zamówienia ogółem	15
	3) Zamówienia eksportowe	17
	4) Ceny	18
	5) Zatrudnienie	20
	6) Sytuacja finansowa	22
	7) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	24
	8) Nakłady inwestycyjne	26
	9) Ogólna sytuacja gospodarcza	28
	10) Sytuacja budownictwa	30
	11) Bariery aktywności gospodarczej	32
III.	PODSUMOWANIE (w języku angielskim)	35

CONTENTS

I.	OVERVIEW OF THE SURVEY RESULTS	5
II.	DETAILED RESULTS	8
	1. CONFIDENCE INDICATOR	8
	2. SUMMARY OF BALANCES	9
	3. BALANCES AND THEIR COMPONENTS	13
	1) Production	13
	2) Total orders	15
	3) Export orders	17
	4) Prices	18
	5) Employment	20
	6) Financial situation	22
	7) Production capacity utilization	24
	8) Investment outlays	26
	9) General economic situation	28
	10) Situation in construction industry	30
	11) Barriers to business activity	32
III.	SUMMARY	35

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W III kwartale 2016 roku ogólny wskaźnik koniunktury w budownictwie przyjął wartość 2,8, mniejszą o 10 punktów niż w II kwartale bieżącego roku, a większą o 7 punktów niż w III kwartale rok temu. Funkcja trendu wskaźnika koniunktury, która w poprzednim okresie zmieniła kierunek na malejący, obecnie wzrosła, zbliżając się do wcześniejszego poziomu. Wartości trendu nadal są niższe od średniej ze wszystkich dotychczasowych badań.

Wskaźniki koniunktury w sektorze firm prywatnych i przedsiębiorstw publicznych prawie się nie różnią. Wskaźnik w sektorze prywatnym wynosi 3,3, w publicznym 2,7. Bardziej szczegółowe klasyfikacje pokazują jednak duże zróżnicowanie koniunktury. W grupach małych i średnich zakładów wskaźniki są ujemne, a relatywnie wysoką wartość 14,0 ma wskaźnik największych zakładów, zatrudniających powyżej 100 osób. Wysoki wskaźnik 16,4 występuje w grupie zakładów budujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej (PKD 42), a bardzo niski -7,2 w grupie zakładów wznoszących budynki (PKD 41). Warto zwrócić uwagę na grupę przedsiębiorstw państwowych, dla której wskaźnik koniunktury ma wysoką wartość 14,0, ponieważ jest to jedyna grupa, dla której także wszystkie pozostałe oceny z tego badania są zdecydowanie korzystne.

2. Półroczny wzrost trendu produkcji zakończył się w poprzednim kwartale, obecnie obserwuje się dalszy spadek. Obecne saldo produkcji wynosi 16,2, jest więc mniejsze o 5 punktów niż w poprzednim kwartale i mniejsze o 2 punkty niż w III kwartale przed rokiem.

Wyraźne zróżnicowanie salda produkcji występuje pomiędzy zakładami sektora prywatnego i publicznego. Saldo w sektorze prywatnym jest równe 13,8, w sektorze publicznym wynosi 32,8, a w grupie przedsiębiorstw państwowych aż 50,8. Salda produkcji są silnie zróżnicowane również ze względu na wielkość zakładu oraz rodzaj produkcji budowlanej. W grupie zakładów zatrudniających do 20 pracowników saldo jest równe 6,4, przy zatrudnieniu 21-100 osób 14,2 i powyżej 100 osób 25,3. W grupie zakładów budujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej saldo produkcji ma wysoką wartość 46,2, w grupie zakładów wykonujących prace specjalistyczne wynosi 8,9, a w grupie zakładów wznoszących budynki jest ujemne i równe -0,6.

3. Pod względem zamówień, znajdujących się w portfelach zakładów budowlanych, bieżący kwartał nie przyniósł zmian na korzyść. Funkcja trendu zamówień w dalszym ciągu maleje.

Pod tym względem znacznie lepsza sytuacja panuje w sektorze publicznym niż prywatnym. Saldo zamówień wynosi 29,9 dla sektora publicznego i 9,4 dla sektora prywatnego, a dla przedsiębiorstw państwowych aż 59,5. W grupie firm prywatnych, będących własnością krajowych osób fizycznych saldo jest równe 9,3, a w grupie najmniejszych firm prywatnych, zatrudniających do 10 pracowników jest ujemne i równe -2,9.

Silne zróżnicowanie zamówień dotyczy także zakładów klasyfikowanych według wielkości oraz według rodzaju działalności budowlanej. W zakładach zatrudniających do 20, 20-100 oraz powyżej 100 pracowników salda zamówień wynoszą, odpowiednio, 1,3, 7,2 oraz 28,6. W grupie zakładów budujących obiekty inżynieryjne saldo jest równe 39,0, w grupie zakładów wykonujących specjalistyczne prace budowlane 6,3, a w grupie zakładów wznoszących budynki tylko -5,9.

Działalność eksportową nadal prowadzi mała część zakładów budowlanych, w bieżącym kwartale równa 9,0%, lecz w tym sektorze budownictwa występują wyraźne zmiany na korzyść. Saldo zamówień eksportowych wynosi 19,0, a funkcja trendu zamówień eksportowych jest rosnąca i w bieżącym okresie przekroczyła wartość średnią z dotychczasowych badań.

Prognozy zamówień na nadchodzący kwartał nie są optymistyczne, także ze względu na sezonowe zmniejszenie aktywności budownictwa w IV kwartale. Prognoza salda zamówień dla ogółu zakładów wynosi 0,9, dla sektora prywatnego 2,8 i dla publicznego -5,3. Prognoza zamówień eksportowych, choć niższa od obecnego salda, ma stosunkowo wysoką wartość 11,9.

-
4. W bieżącym okresie nadal obserwuje się spadek cen usług budowlanych, jako że we wszystkich analizowanych grupach zakładów salda cen są ujemne. Saldo cen w ujęciu ogółem wynosi -21,1, w sektorze prywatnym -20,9 i publicznym -15,9. Nie sprawdziły się więc prognozy przedsiębiorstw publicznych z poprzedniego kwartału, spodziewających się odwrócenia tendencji, czyli wzrostu cen.
- Prognoza salda cen na nadchodzący kwartał w ujęciu ogółem wynosi -5,5, dla sektora prywatnego -9,3 i dla sektora publicznego 16,9. Zatem, przedsiębiorstwa publiczne ponownie przewidują zakończenie okresu niskich cen.
5. Mimo korzystnego dla budownictwa sezonu letniego w zakładach budowlanych nie obserwuje się wyraźnego wzrostu zatrudnienia. Saldo zatrudnienia w ujęciu ogółem wynosi 1,6, w sektorze publicznym 5,3 i prywatnym 0,9. Funkcja trendu zatrudnienia zmieniła kierunek na malejący.
- Salda zatrudnienia w grupach zakładów, które zatrudniają do 20, 20-100 oraz powyżej 100 pracowników są równe, odpowiednio, 3,8, 3,2 oraz -3,4. Wyraźnie większe saldo zatrudnienia, równe 14,5, występuje tylko w grupie przedsiębiorstw państwowych.
- Prognozy zatrudnienia na nadchodzący kwartał również nie są optymistyczne. Prognozowane saldo w ujęciu ogółem wynosi -6,5, dla sektora prywatnego -2,8 i publicznego -24,5.
6. Coraz większym problemem zakładów budowlanych, związanym z zatrudnieniem, są rosnące trudności pozyskania pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Obecnie aż 54% ogółu zakładów stwierdza częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników o wysokich kwalifikacjach, a 29% zakładów ma takie trudności w odniesieniu do pracowników o niskich kwalifikacjach. Przed rokiem te odsetki były niższe o 5 oraz 10 punktów procentowych, odpowiednio.
- Problem wykwalifikowanych pracowników jest szczególnie poważny w grupie zakładów budujących obiekty inżynierskie (64% zakładów, w porównaniu z ubiegłym rokiem wzrost o 12 punktów). Problem nisko kwalifikowanych pracowników występuje z największym nasileniem w grupie zakładów wznoszących budynki (37% zakładów, w porównaniu z ubiegłym rokiem wzrost aż o 19 punktów).
7. Po około dwóch latach powolnej poprawy sytuacji finansowej zakładów budowlanych w bieżącym okresie notuje się pogorszenie. Saldo finansowe w ujęciu ogółem jest o 14 punktów mniejsze niż w III kwartale rok temu. Funkcja trendu ocen sytuacji finansowej zakładów budowlanych jest malejąca.
- Saldo w ujęciu ogółem wynosi -13,9, w sektorze prywatnym jest równe -18,0 i w sektorze publicznym 5,3. Salda w grupach zakładów, zatrudniających do 20, 20-100 oraz powyżej 100 pracowników są mało zróżnicowane i równe, odpowiednio, -11,3, -14,8 oraz -13,0. Wyraźnie większe, dodatnie saldo zatrudnienia o wartości 10,1, występuje w grupie przedsiębiorstw państwowych.
- Prognoza salda ocen finansowych w ujęciu ogółem wynosi -1,2, w sektorze prywatnym -4,3 i publicznym 13,2. W nadchodzącym kwartale można zatem oczekiwać poprawy sytuacji finansowej przede wszystkim przedsiębiorstw publicznych.
8. W porównaniu z poprzednim kwartałem stopień wykorzystania mocy produkcyjnych zakładów budowlanych jest prawie niezmienny, funkcja trendu utrzymuje się na prawie takim samym poziomie. Saldo wykorzystania mocy produkcyjnych w ujęciu ogółem wynosi 14,9, w sektorze prywatnym 9,5 i publicznym 38,6, nie sprawdziły się więc optymistyczne prognozy z poprzedniego kwartału.
- Prognozy dotyczące wykorzystania mocy produkcyjnych w nadchodzącym kwartale są gorsze od obecnych ocen. Prognoza salda w ujęciu ogółem wynosi 6,2, dla sektora prywatnego 6,4 i publicznego 1,8.
9. Wciąż nie ma poprawy w zakresie nakładów inwestycyjnych w budownictwie. Saldo inwestycji w sektorze prywatnym jest równe -19,0 i chociaż w sektorze publicznym ma dodatnią wartość 12,2, w ujęciu ogółem wynosi -13,5.

Prognozy nakładów inwestycyjnych na najbliższy kwartał również są pesymistyczne, niewielkiego wzrostu można bowiem oczekiwać tylko w sektorze publicznym. Prognozowane saldo inwestycji w ujęciu ogółem wynosi -16,5, dla sektora prywatnego jest równe -20,6 i publicznego 6,1.

10. W bieżącym kwartale salda oceny ogólnej sytuacji gospodarczej są ujemne we wszystkich analizowanych grupach zakładów. Saldo w ujęciu ogółem wynosi -14,2 i jest mniejsze o 4 punkty niż w poprzednim kwartale oraz o 10 punktów niż w III kwartale rok temu. Salda w sektorze prywatnym i publicznym wynoszą, odpowiednio, -14,8 i -4,5.

Tak jak ocena ogólnej sytuacji gospodarczej, również ocena sytuacji budownictwa jest negatywna we wszystkich analizowanych grupach zakładów, z jednym jednak wyjątkiem – w grupie przedsiębiorstw państwowych saldo oceny budownictwa jest dodatnie i równe 7,3. Salda oceny budownictwa są niższe od sald oceny gospodarki. Saldo oceny budownictwa w ujęciu ogółem wynosi -19,5, w porównaniu z poprzednim kwartałem jest mniejsze o 8 punktów i w porównaniu z III kwartałem sprzed roku mniejsze o 15 punktów. Saldo w sektorze prywatnym wynosi -21,8 i w sektorze publicznym -2,6.

W bieżącym kwartale wartości trendu oceny ogólnej sytuacji gospodarczej oraz trendu oceny budownictwa wyraźnie się zmniejszyły.

Zarówno prognozy ogólnej sytuacji gospodarczej, jak prognozy sytuacji budownictwa w nadchodzącym kwartale są zbliżone do obecnych ocen. Dla gospodarki prognozowane salda wynoszą: w ujęciu ogółem -13,3, w sektorze prywatnym -14,5 i publicznym -9,9, dla budownictwa zaś: w ujęciu ogółem -16,6, w sektorze prywatnym -17,6 i publicznym -9,7.

11. W bieżącym kwartale 5% zakładów budowlanych stwierdza, że nie ma barier, które ograniczałyby ich aktywność produkcyjną.

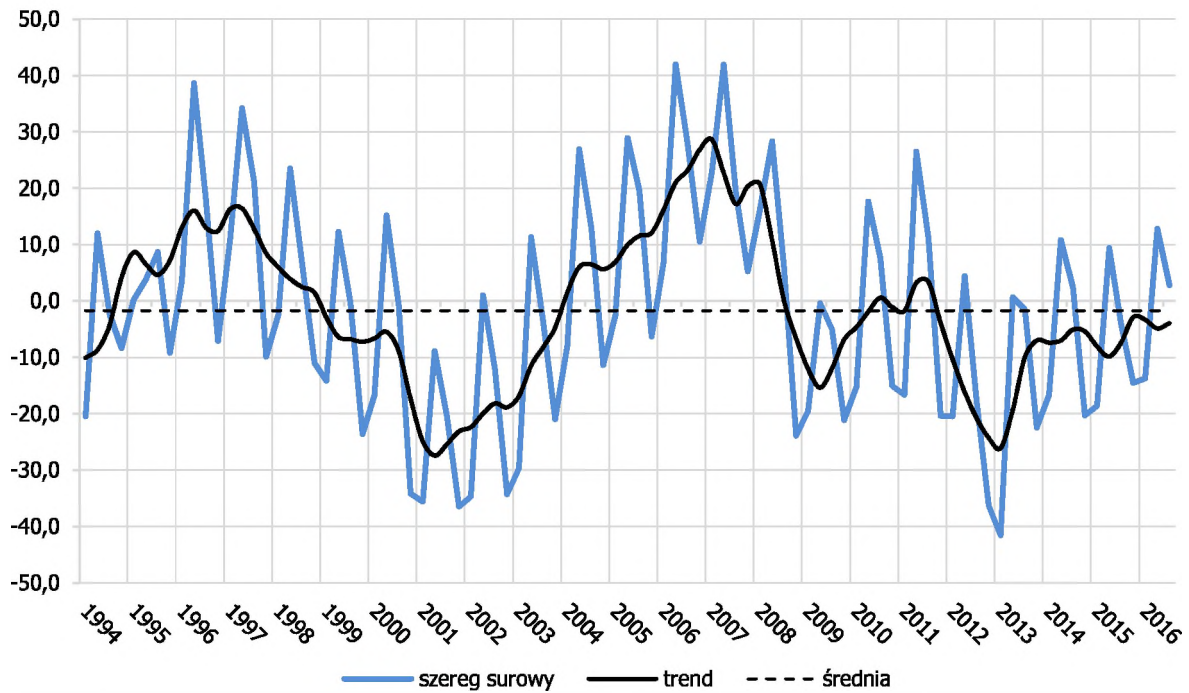
Silna konkurencja wewnątrz gałęzi nadal jest główną barierą, wskazaną przez 62,8% zakładów budowlanych (w poprzednim kwartale 61,2%). Drugą barierą jest niedostateczny popyt, wskazany przez 39,7% zakładów (w poprzednim kwartale 44,5%), trzecią zaś nadmierne obciążenia podatkowe, wskazane przez 38,7% zakładów (w poprzednim kwartale 33,5%). Kolejnymi barierami są: zatory płatnicze (obecnie 33,7%, w poprzednim kwartale 33,5%), niestabilność przepisów prawnych (obecnie 24,1%, w poprzednim kwartale 26,3%), wysokie ceny surowców i materiałów (obecnie 20,1%, w poprzednim kwartale 18,2%), trudności w uzyskaniu kredytu (obecnie 12,1%, w poprzednim kwartale 10,0%) oraz niekorzystne warunki pogodowe (obecnie 8,5%, w poprzednim kwartale 15,3%).

Z wyjątkiem nadmiernych obciążeń podatkowych, zatorów płatniczych oraz niestabilnego prawa pozostałe bariery są w obecnym kwartale bardziej dotkliwe dla przedsiębiorstw publicznych niż firm prywatnych.

Zakłady budowlane przewidują, że w nadchodzącym kwartale, poza barierą niekorzystnej pogody, układ głównych barier ograniczających ich aktywność produkcyjną nie zmieni się, a trudności powodowane przez te bariery powinny być mniejsze od obecnych.

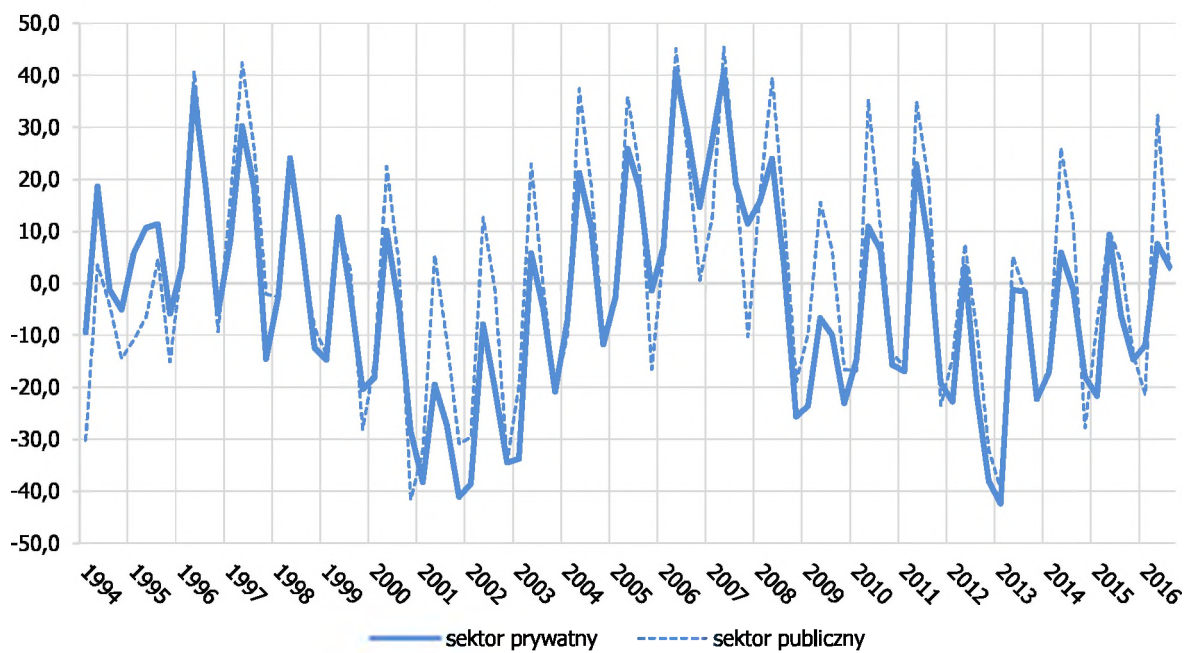
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

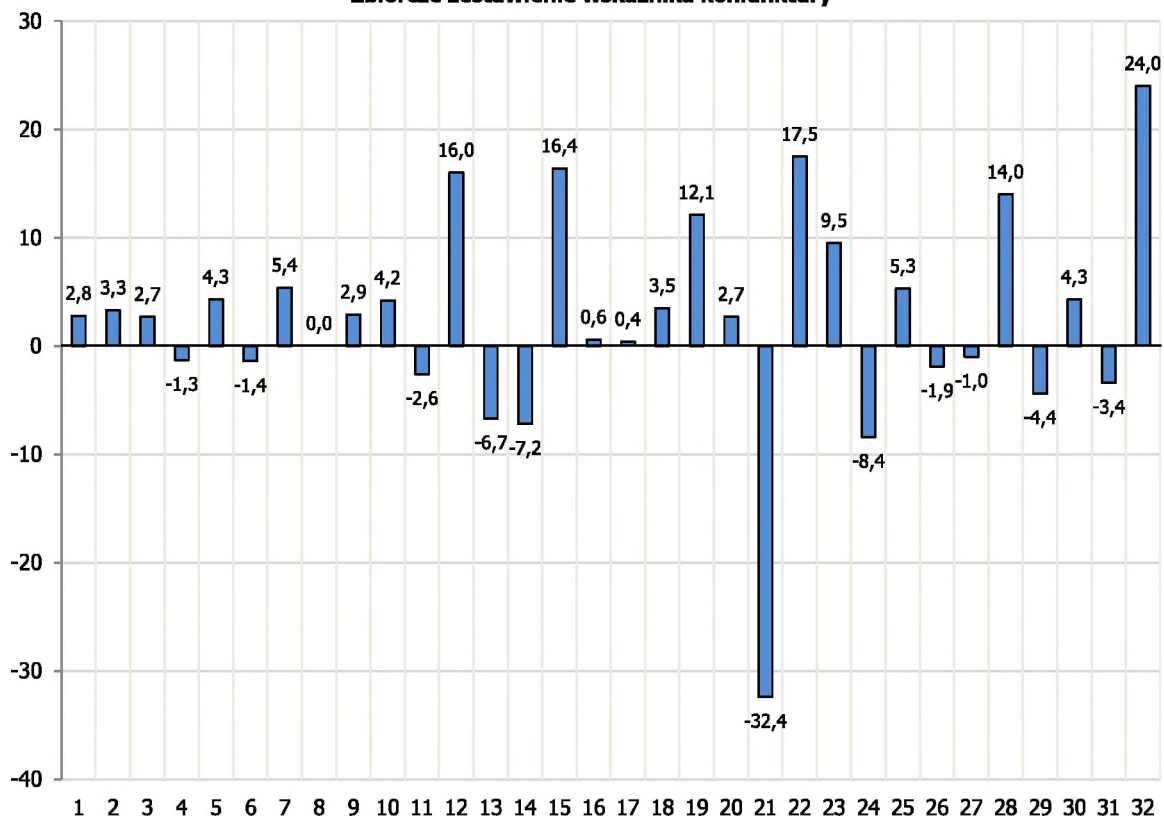

	Okres badania					
	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016
Wskaźnik koniunktury	9,4	-4,1	-14,6	-13,8	12,8	2,8
Wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym	9,4	-6,3	-14,7	-12,0	7,6	3,3
Wskaźnik koniunktury w sektorze publicznym	10,1	4,2	-13,8	-21,5	32,5	2,7

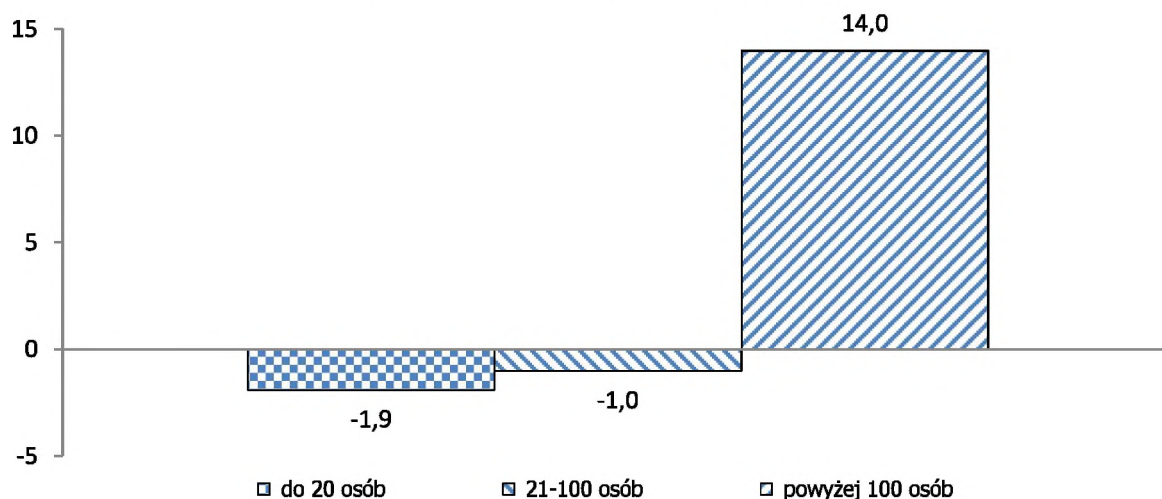
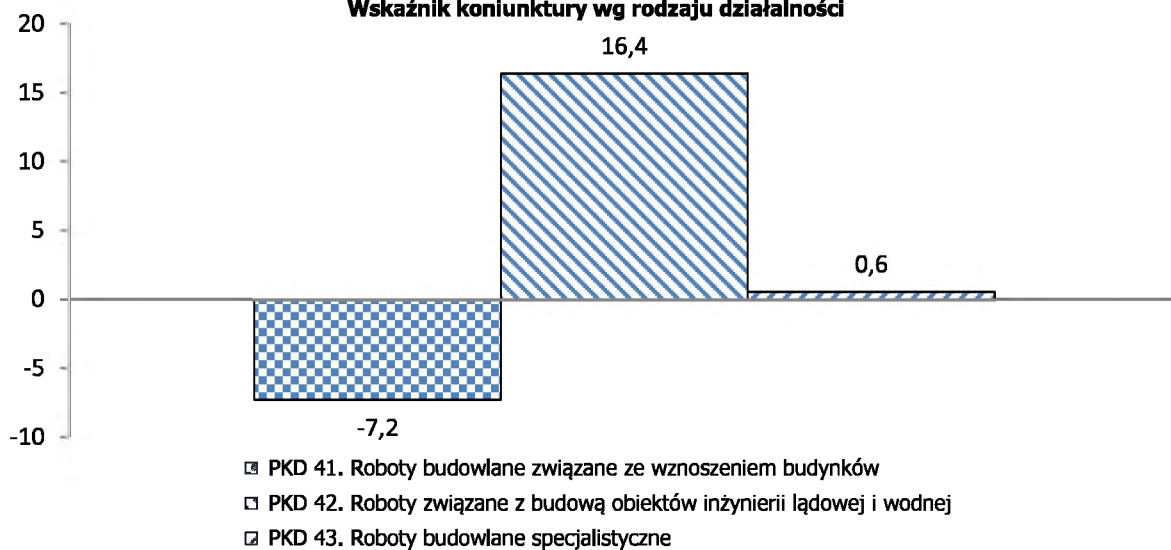
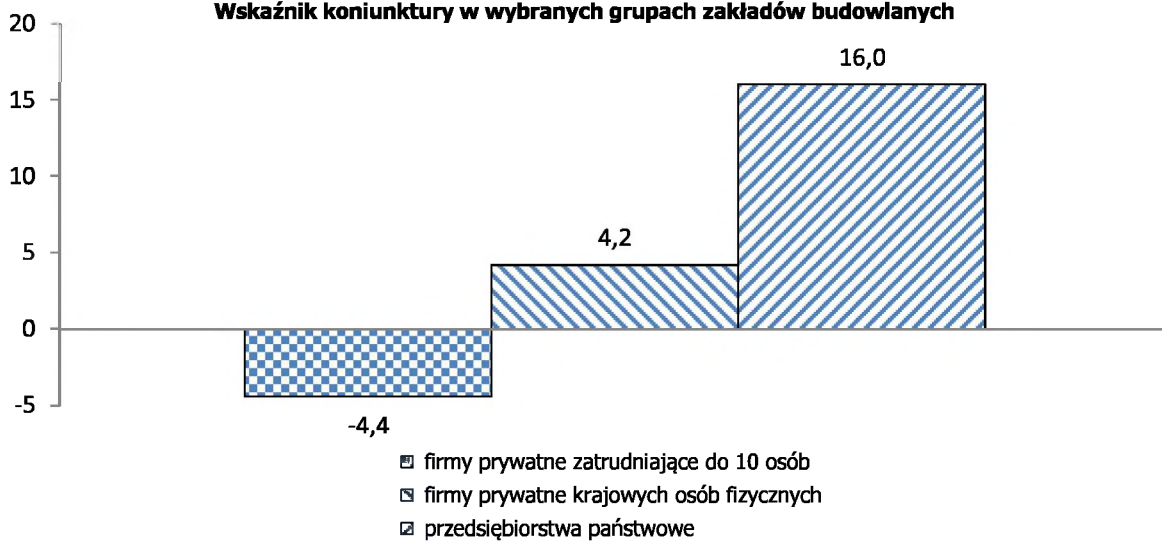
Wskaźnik koniunktury wg sektorów własnościowych

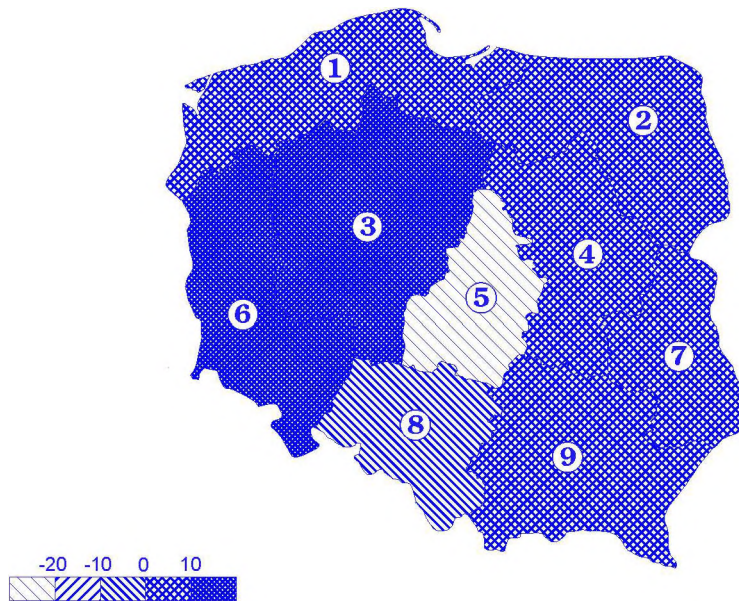

Zbiornicze zestawienie wskaźnika koniunktury

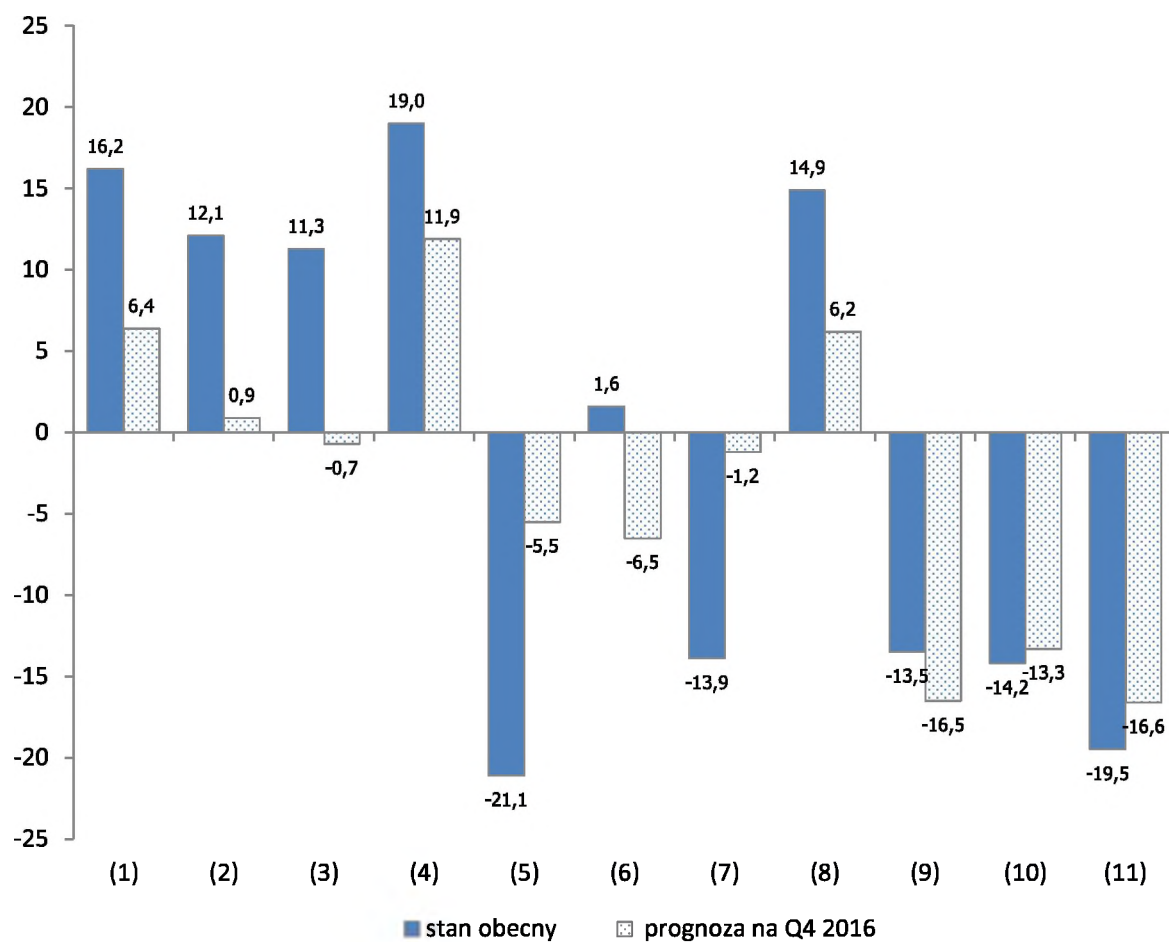
1. Ogółem
2. Sektor prywatny
3. Sektor publiczny
4. Powstałe przed lub w 1989 r.
5. Powstałe w lub po 1990 r.
6. Sektor prywatny – powstałe przed lub w 1989 r.
7. Sektor prywatny – powstałe w lub po 1990 r.
8. Sektor publiczny – powstałe przed lub w 1989 r.
9. Sektor publiczny – powstałe w lub po 1990 r.
10. Sektor prywatny – zakłady krajowych osób fizycznych
11. Sektor prywatny – pozostałe zakłady krajowe
12. Sektor publiczny – przedsiębiorstwa państwowe
13. Sektor publiczny – przedsiębiorstwa komunalne
14. PKD 41. Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
15. PKD 42. Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
16. PKD 43. Roboty budowlane specjalistyczne
17. Region północny
18. Region północno-wschodni
19. Region środkowo-zachodni
20. Region stołeczny
21. Region środkowy
22. Region południowo-zachodni
23. Region środkowo-wschodni
24. Region południowy
25. Region południowo-wschodni
26. Zatrudnienie do 20 osób
27. Zatrudnienie 21–100 osób
28. Zatrudnienie powyżej 100 osób
29. Sektor prywatny – zatrudnienie do 10 osób
30. Sektor prywatny – zatrudnienie powyżej 10 osób
31. Sektor publiczny – zatrudnienie do 100 osób
32. Sektor publiczny – zatrudnienie powyżej 100 osób

Wskaźnik koniunktury wg grup zatrudnienia**Wskaźnik koniunktury wg rodzaju działalności****Wskaźnik koniunktury w wybranych grupach zakładów budowlanych**

Wskaźnik koniunktury wg regionów

1. Region północny	0,4
2. Region północno-wschodni	3,5
3. Region środkowo-zachodni	12,1
4. Region stołeczny	2,7
5. Region środkowy	-32,4
6. Region południowo-zachodni	17,5
7. Region środkowo-wschodni	9,5
8. Region południowy	-8,4
9. Region południowo-wschodni	5,3

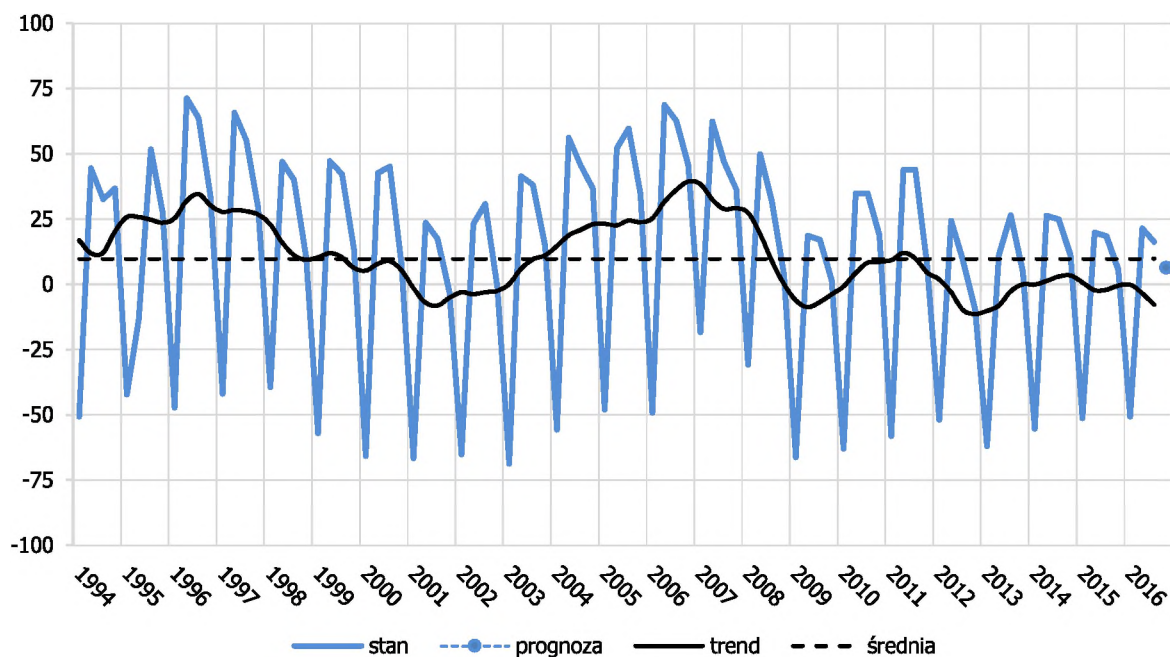
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

- (1) Produkcja
- (2) Zamówienia ogółem
- (3) Zamówienia krajowe
- (4) Zamówienia eksportowe
- (5) Ceny świadczonych usług
- (6) Zatrudnienie
- (7) Sytuacja finansowa
- (8) Wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (9) Nakłady inwestycyjne
- (10) Ogólna sytuacja gospodarcza
- (11) Sytuacja budownictwa

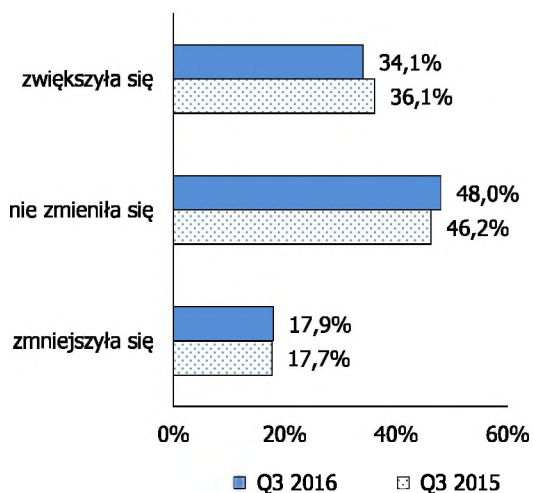
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

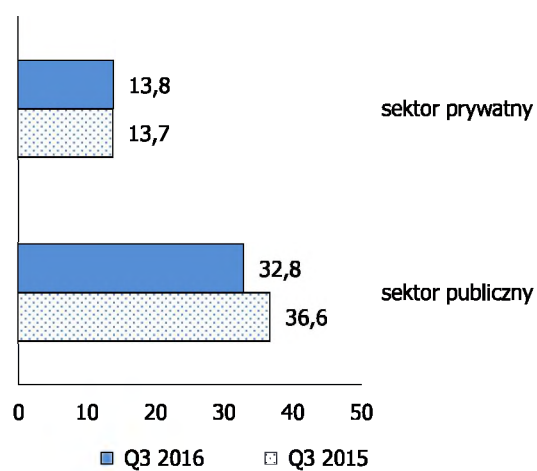

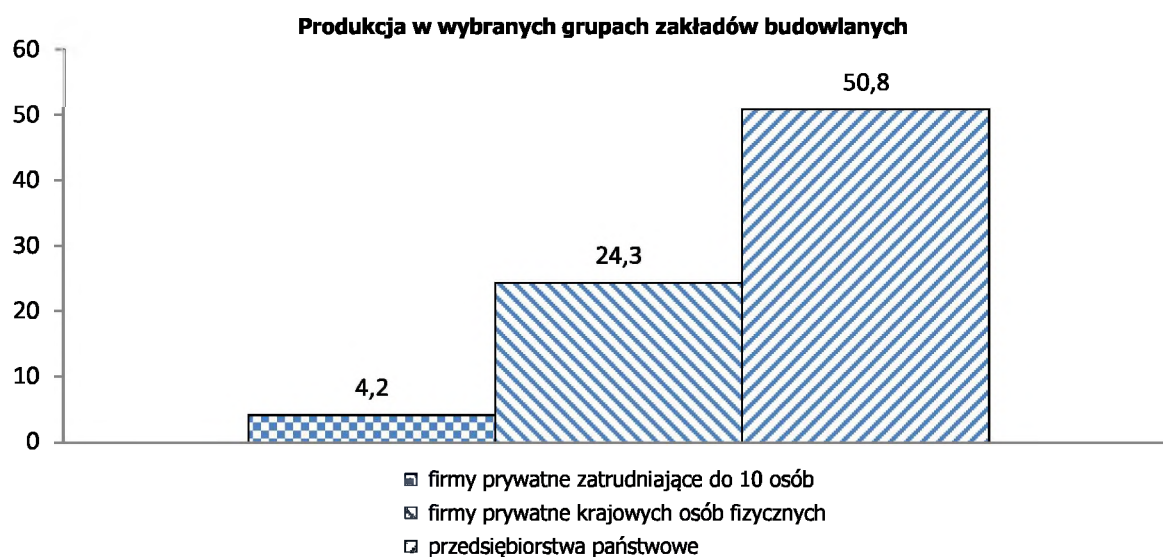
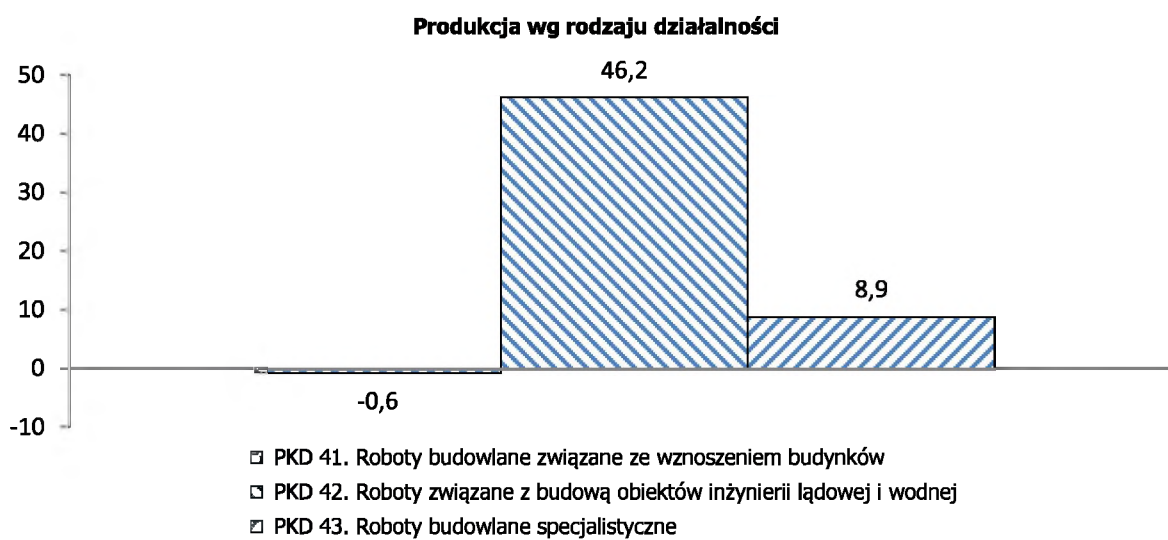
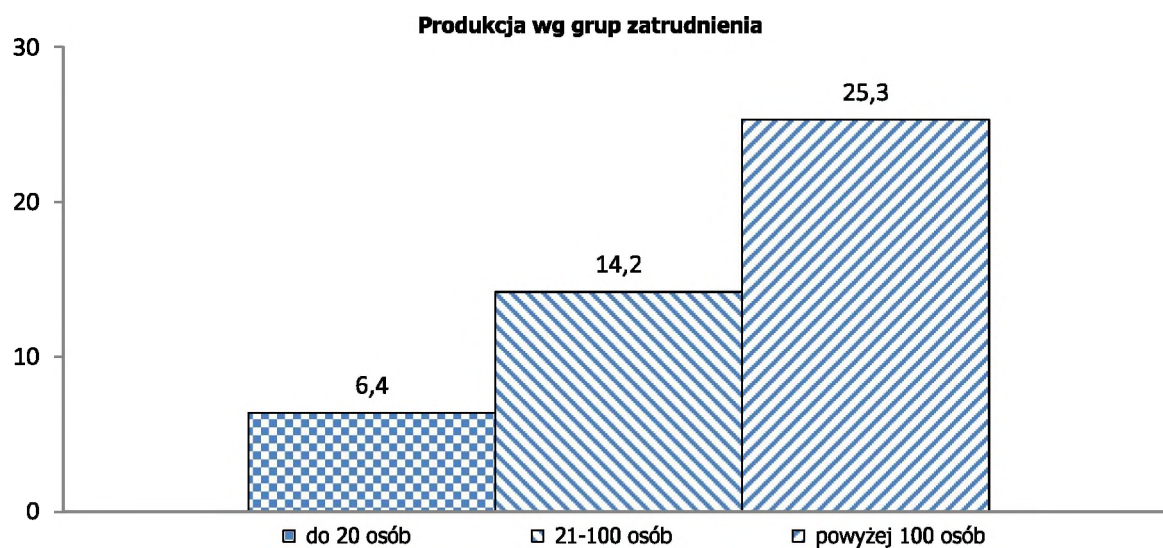
	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	18,4	5,5	-50,8	21,3	16,2	
prognoza						6,4

Produkcja - składowe salda

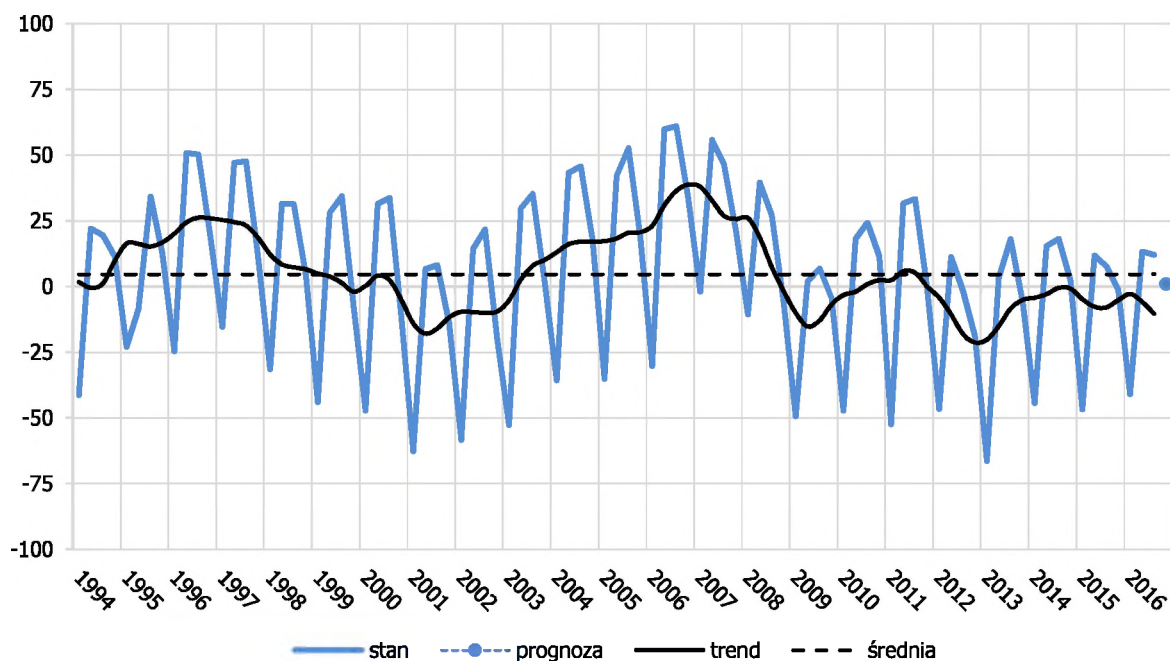

Produkcja - saldo wg sektorów własnościowych

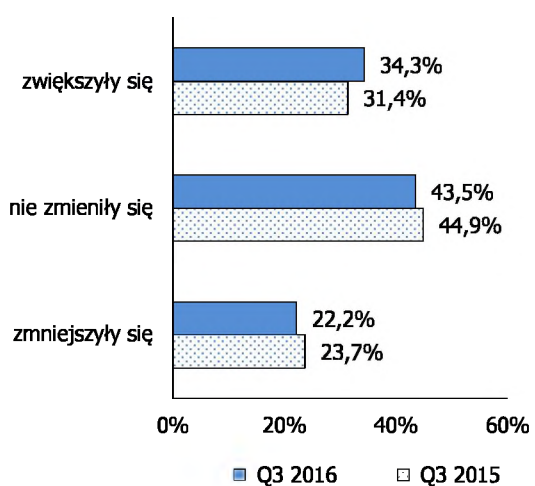

2. Zamówienia ogółem

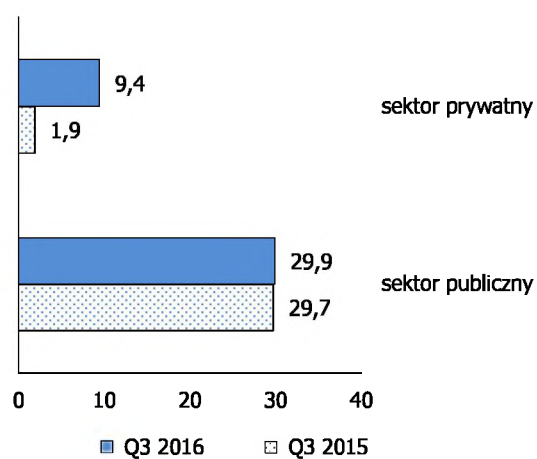

	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	7,7	-1,3	-41,0	13,3	12,1	
prognoza						0,9

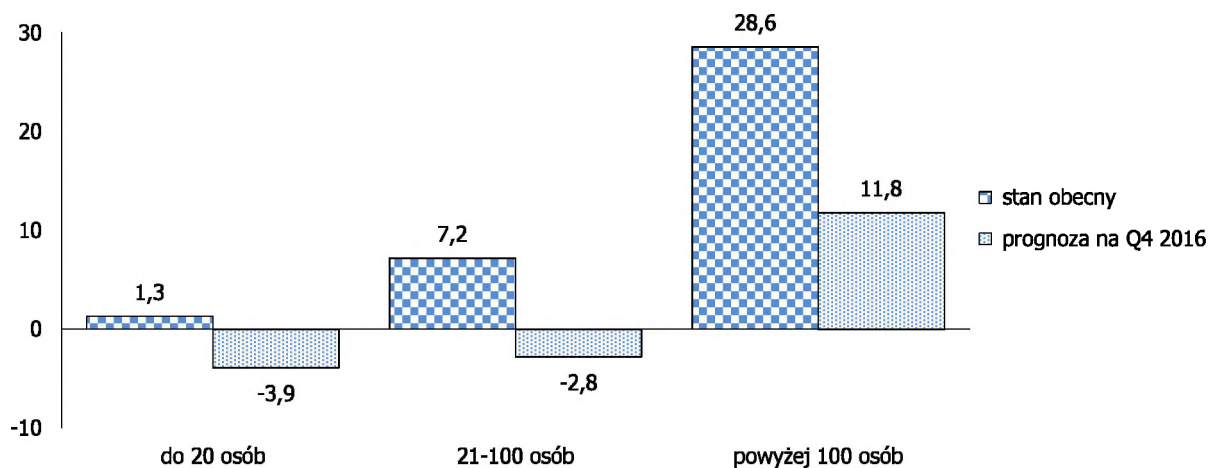
Zamówienia ogółem - składowe salda

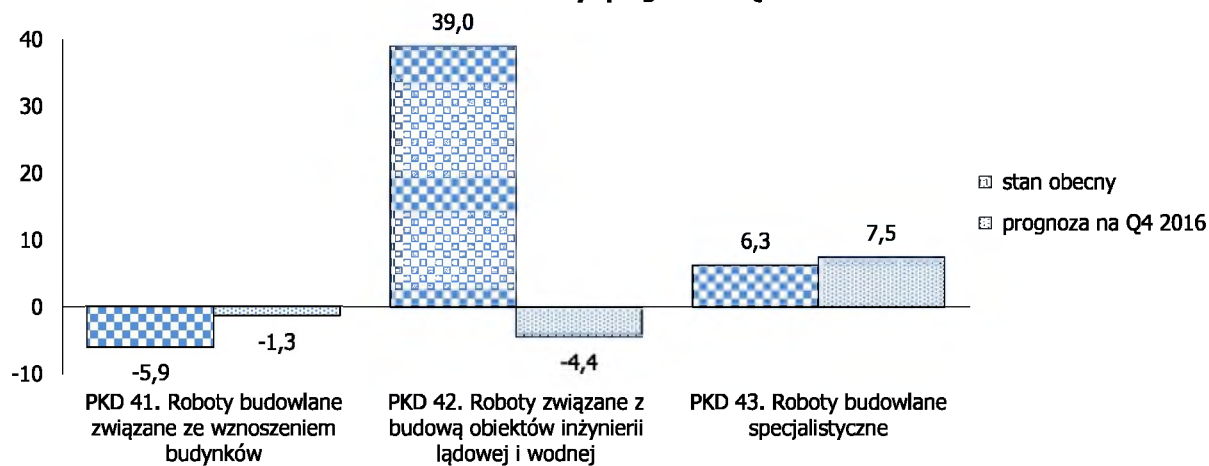
Zamówienia ogółem - saldo wg sektorów własnościowych

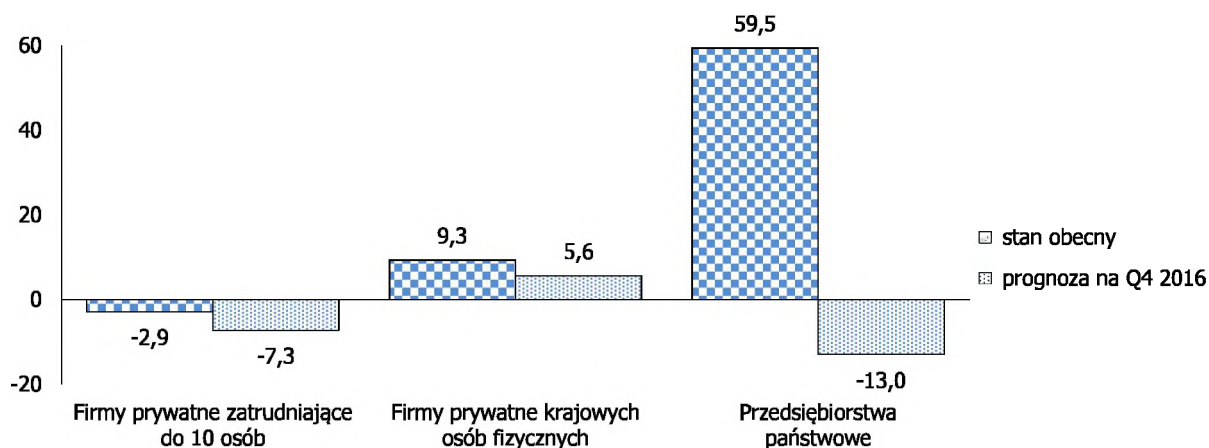
Zamówienia ogółem wg grup zatrudnienia - stan obecny i prognoza na Q4 2016

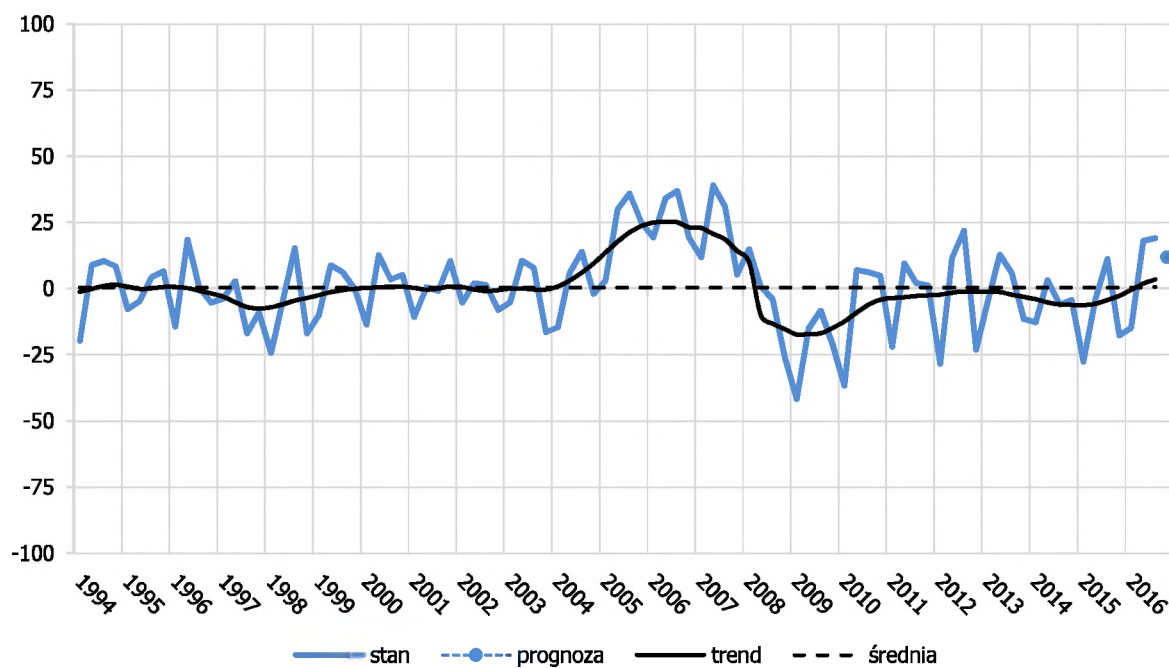
Zamówienia ogółem wg rodzaju działalności - stan obecny i prognoza na Q4 2016

Zamówienia ogółem w wybranych grupach zakładów budowlanych - stan obecny i prognoza na Q4 2016

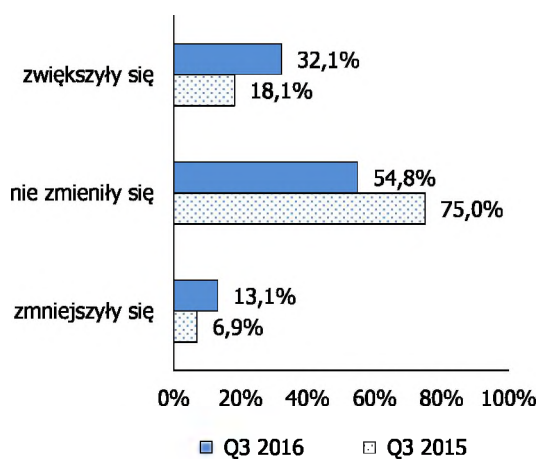

3. Zamówienia eksportowe

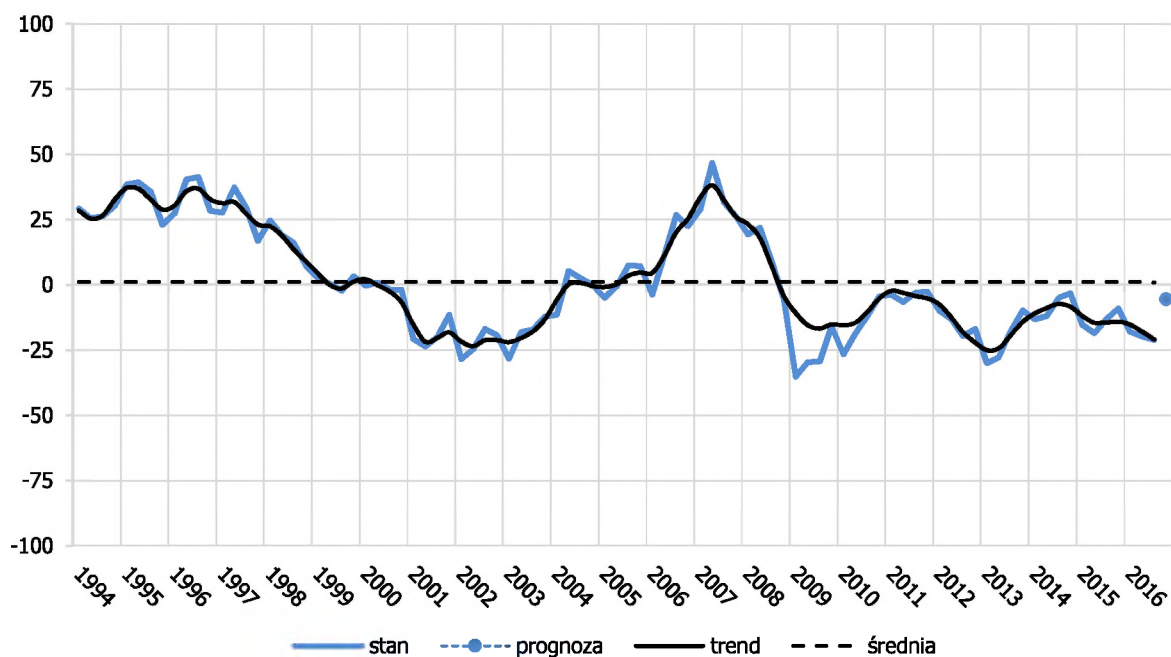

	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	11,2	-17,7	-14,9	18,0	19,0	
prognoza						11,9

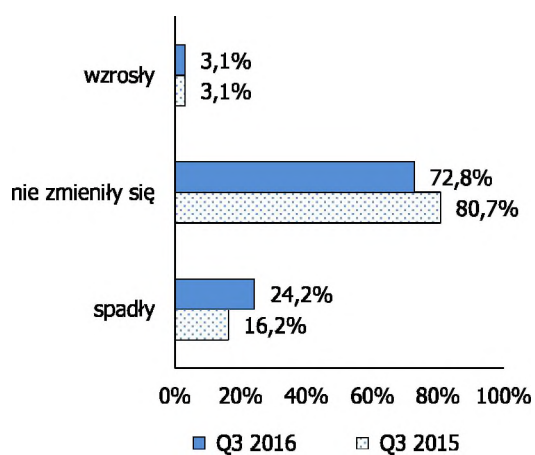
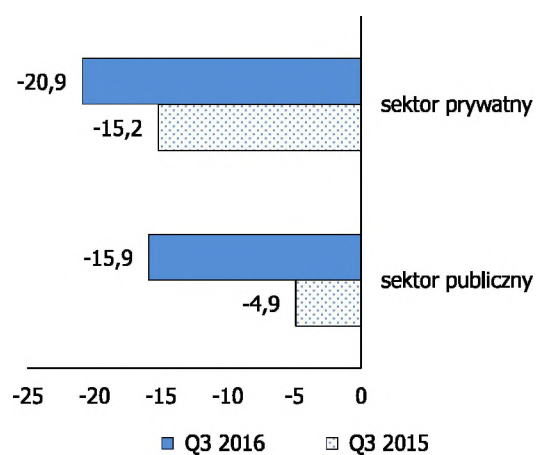
Zamówienia eksportowe - składowe salda

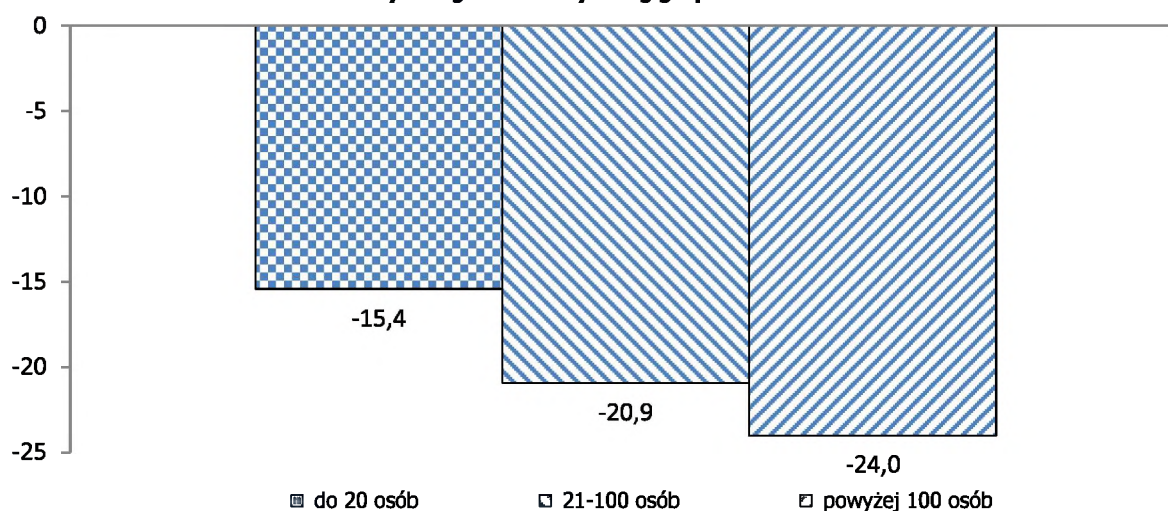
4. Ceny

	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	-13,1	-9,1	-18,1	-19,9	-21,1	
prognoza						-5,5

Ceny usług budowlanych -
składowe saldaCeny usług budowlanych - saldo wg
sektorów własnościowych

Ceny usług budowlanych wg grup zatrudnienia

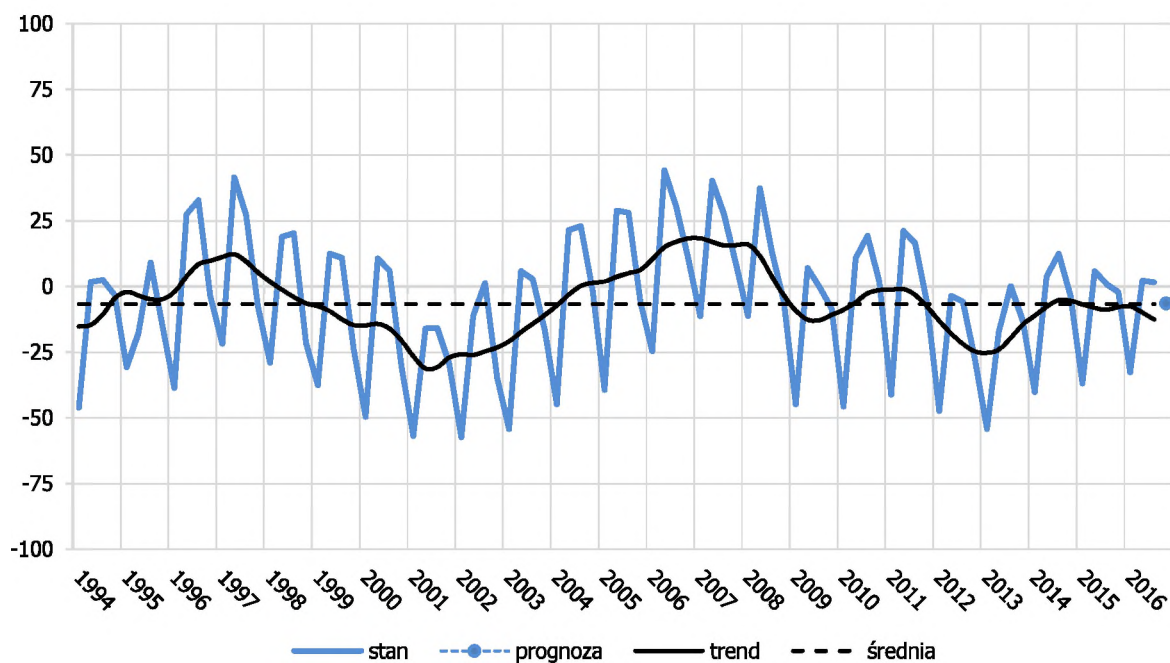
Ceny usług budowlanych wg rodzaju działalności

Ceny usług budowlanych w wybranych grupach zakładów budowlanych

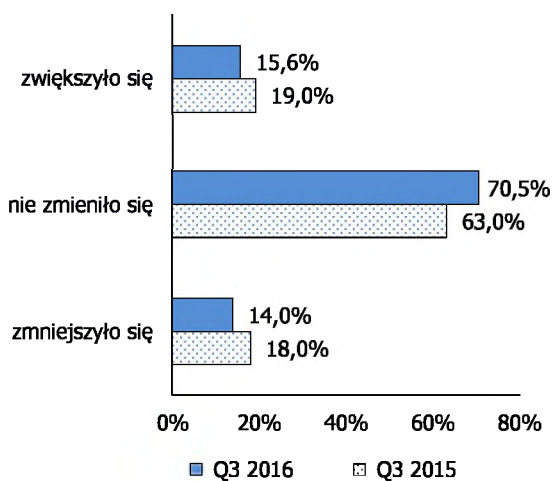

5. Zatrudnienie

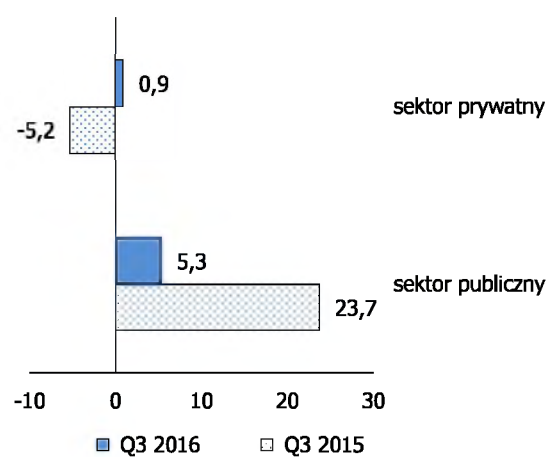

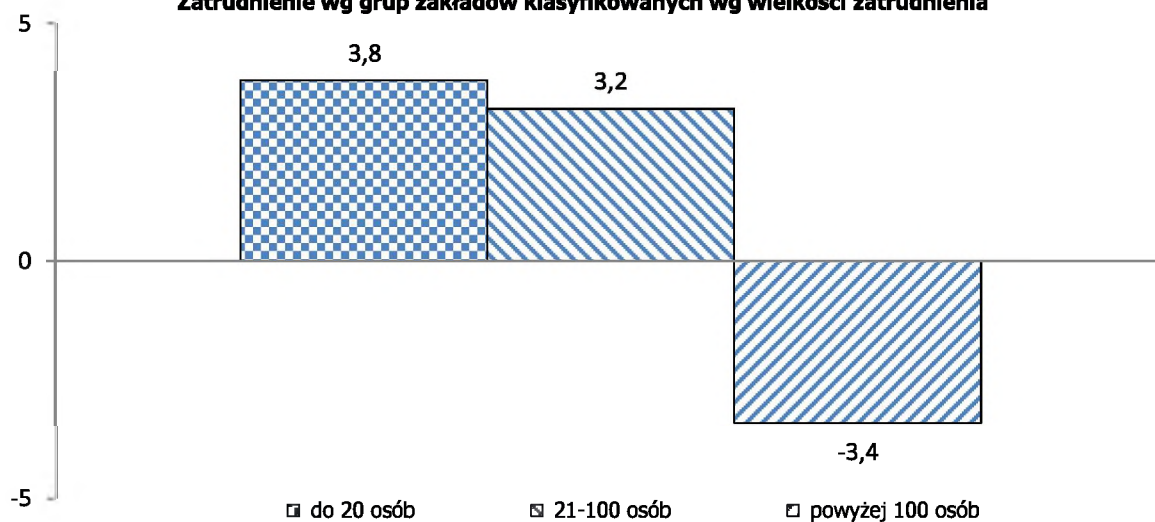
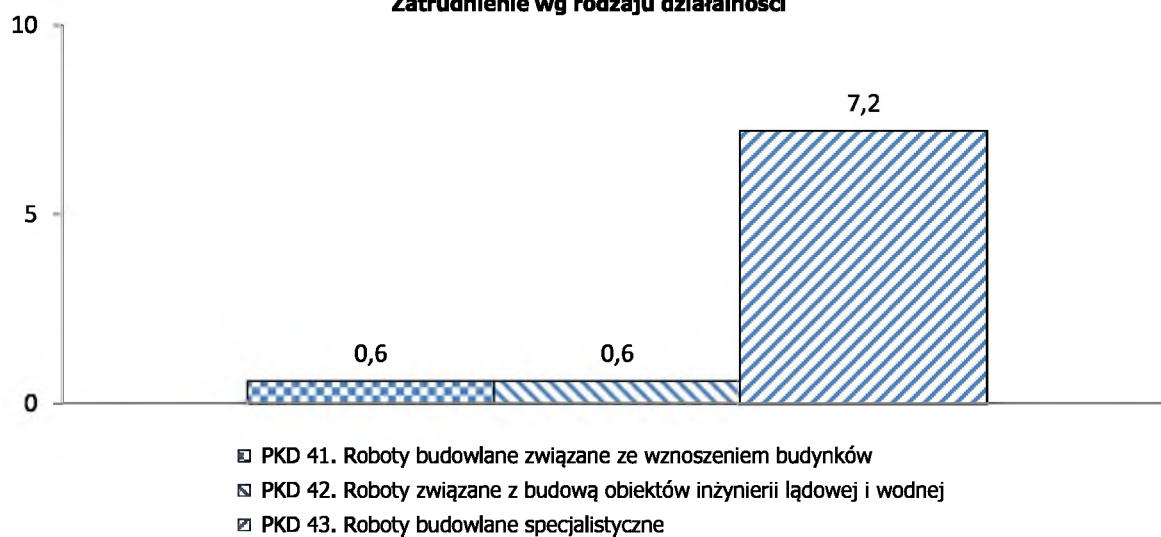
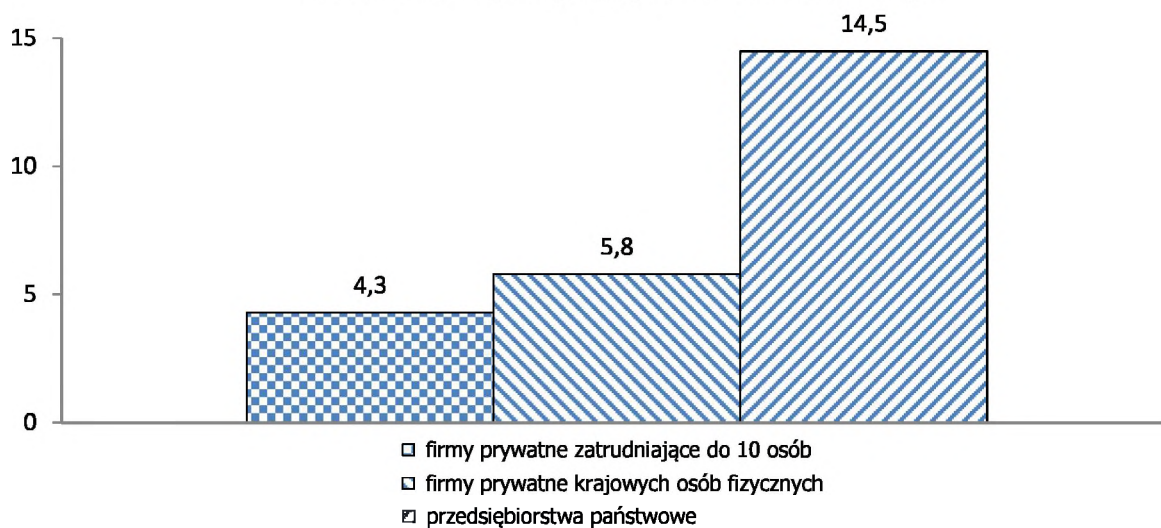
	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	1,0	-2,1	-32,7	2,2	1,6	
prognoza						-6,5

Zatrudnienie - składowe salda

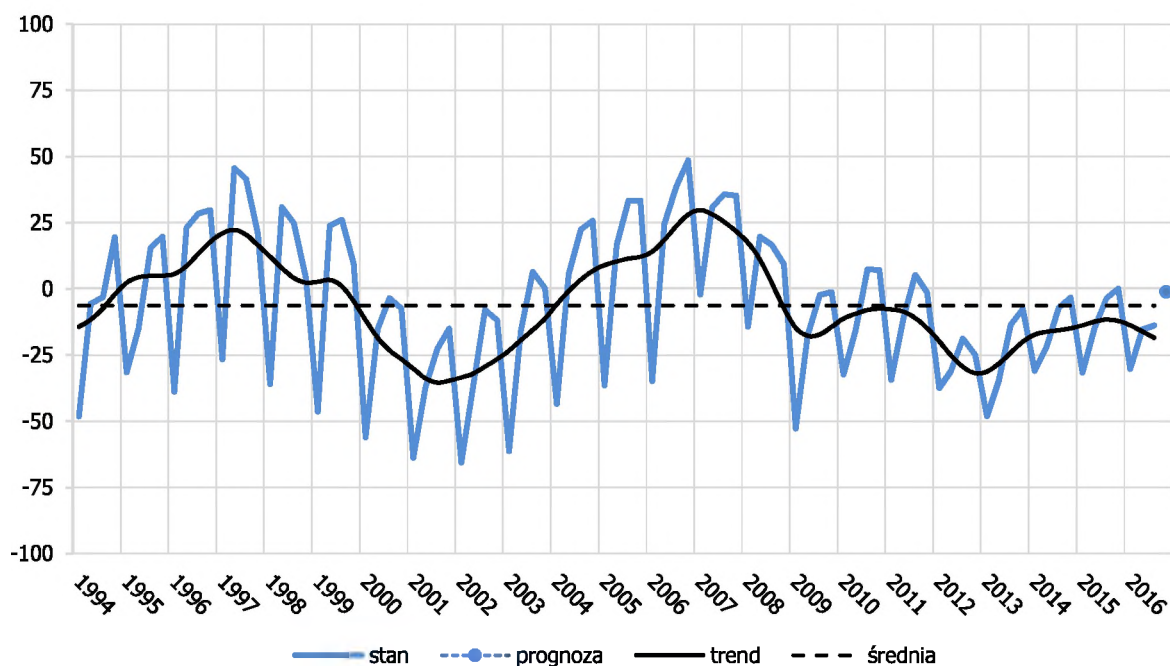

Zatrudnienie - saldo wg sektorów własnościowych

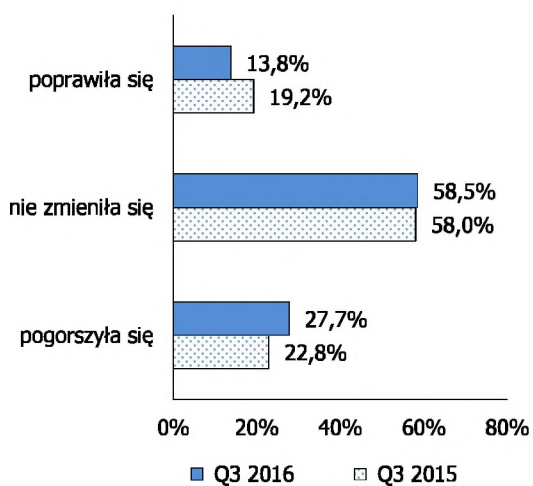
Zatrudnienie wg grup zakładów klasyfikowanych wg wielkości zatrudnienia**Zatrudnienie wg rodzaju działalności****Zatrudnienie w wybranych grupach zakładów budowlanych**

6. Sytuacja finansowa

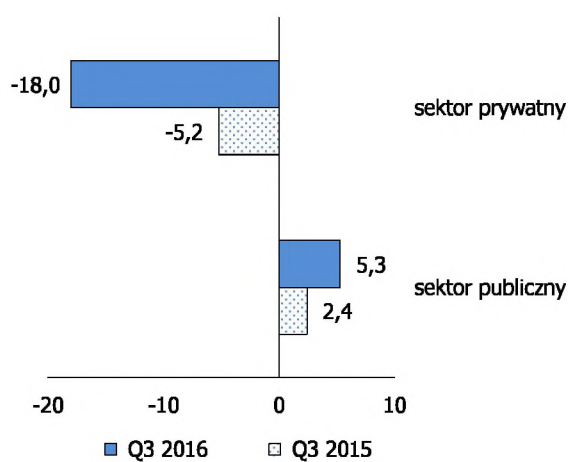

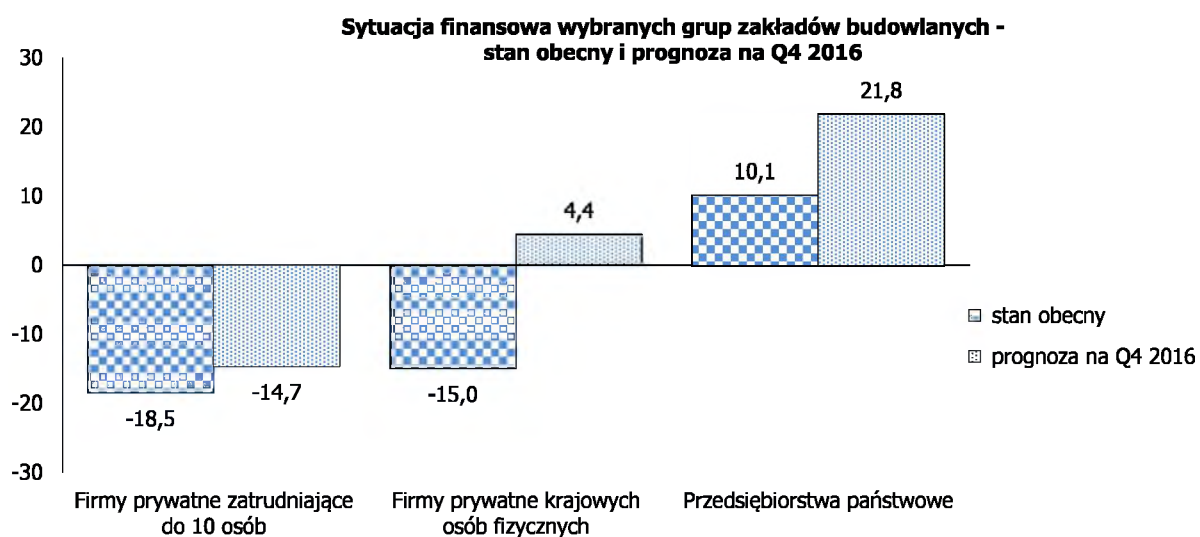
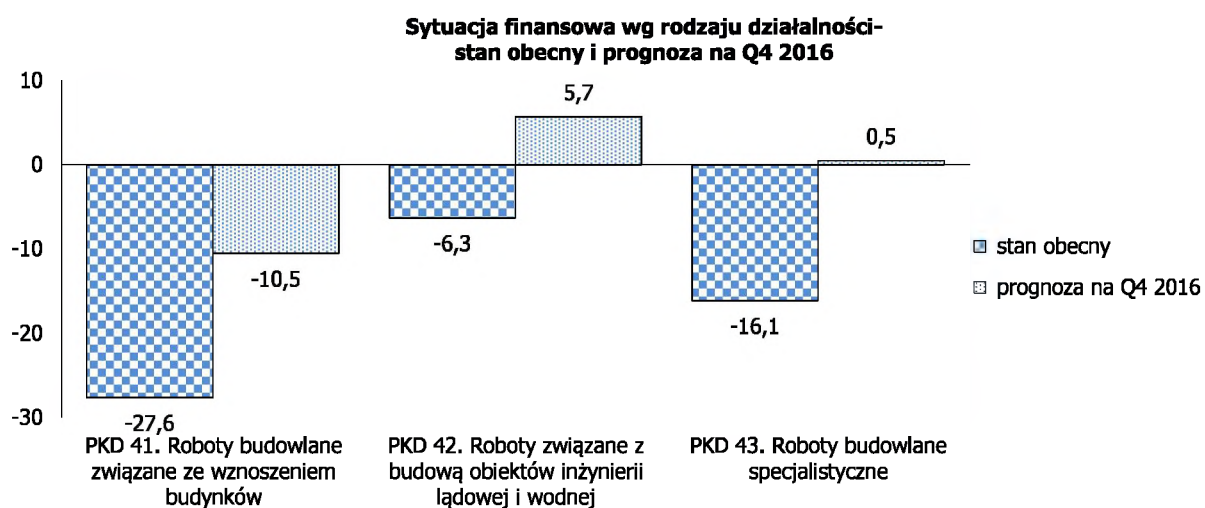
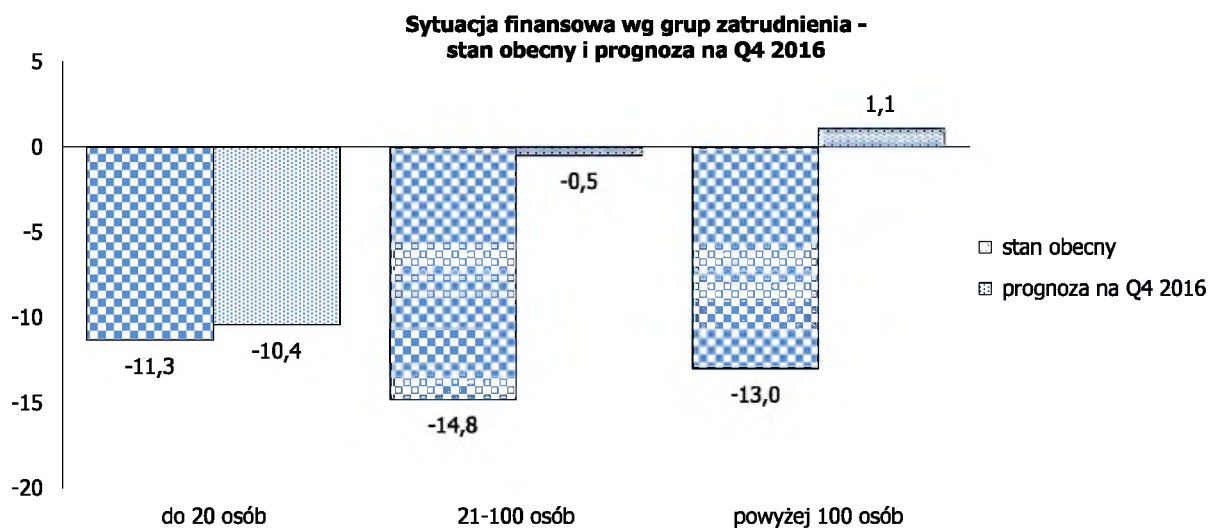
	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	-3,6	0,1	-30,4	-15,5	-13,9	
prognoza						-1,2

Sytuacja finansowa - składowe salda

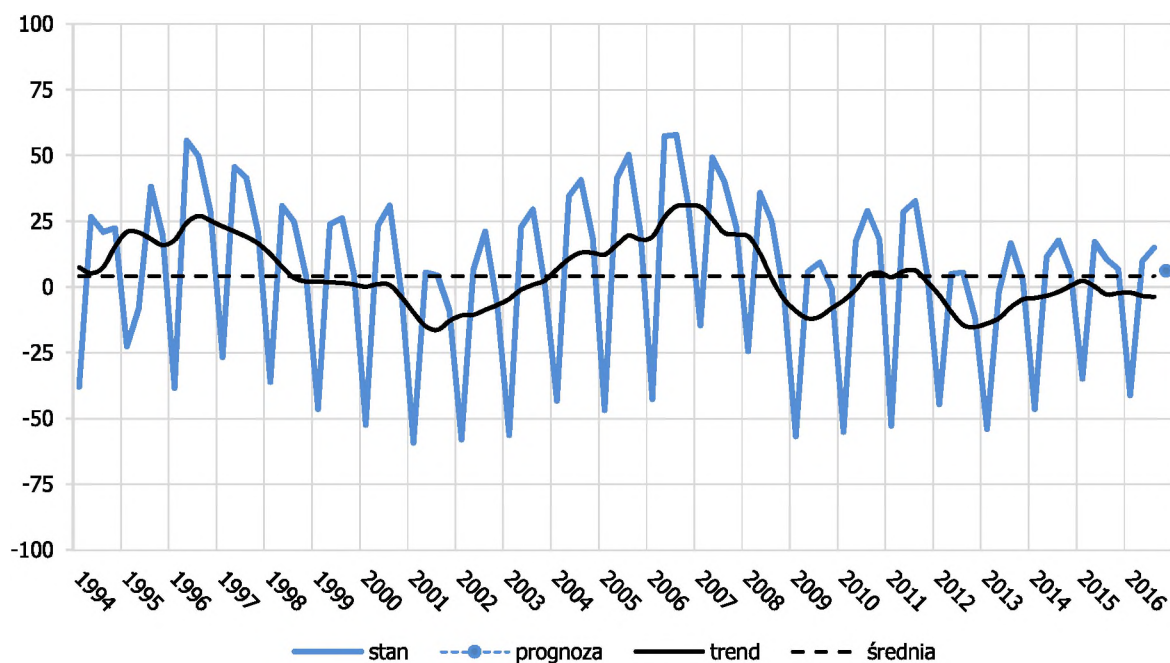

Sytuacja finansowa - saldo wg sektorów własnościowych

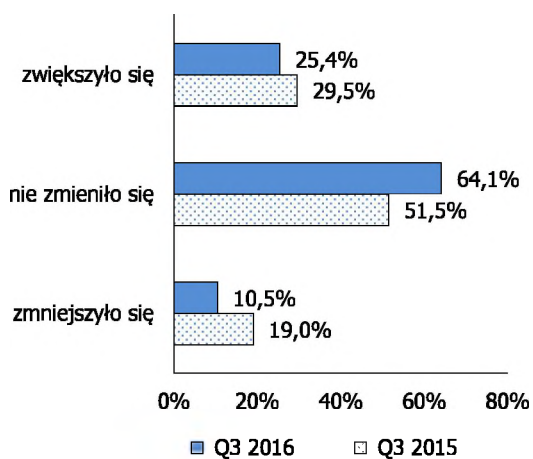

7. Wykorzystanie mocy produkcyjnych

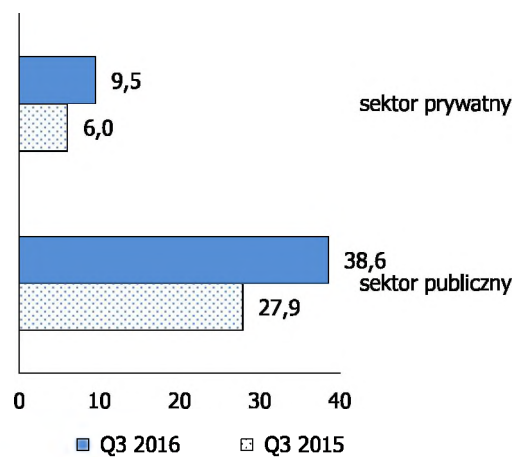

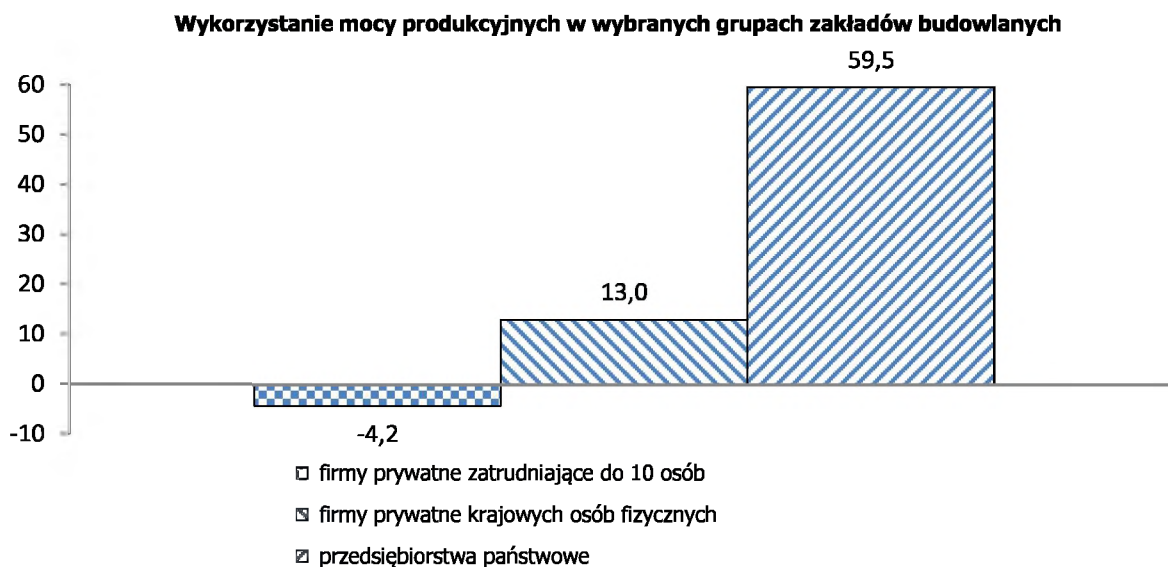
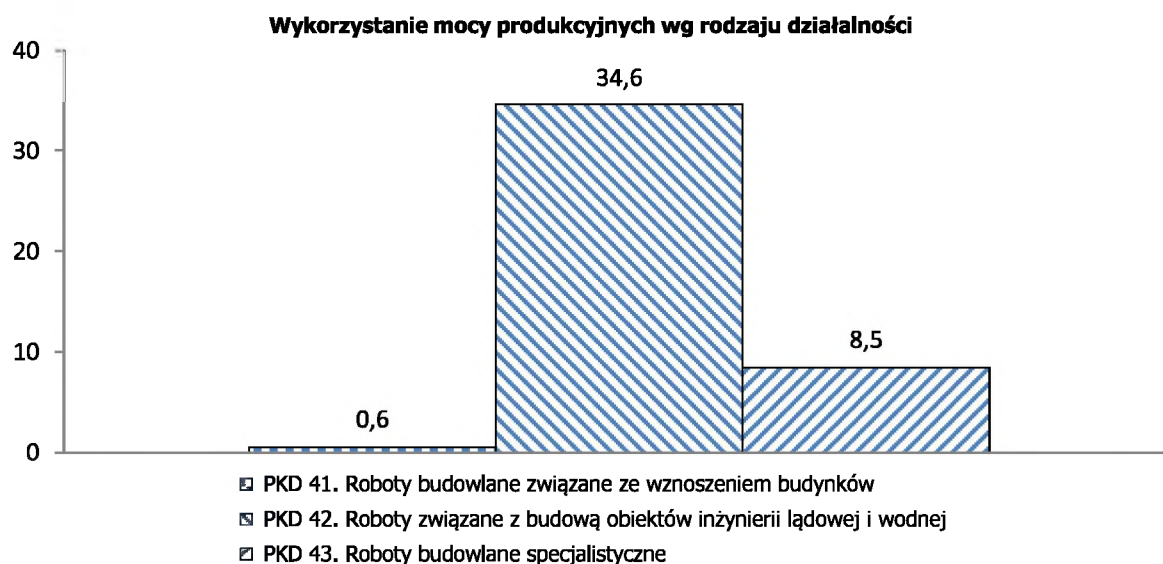
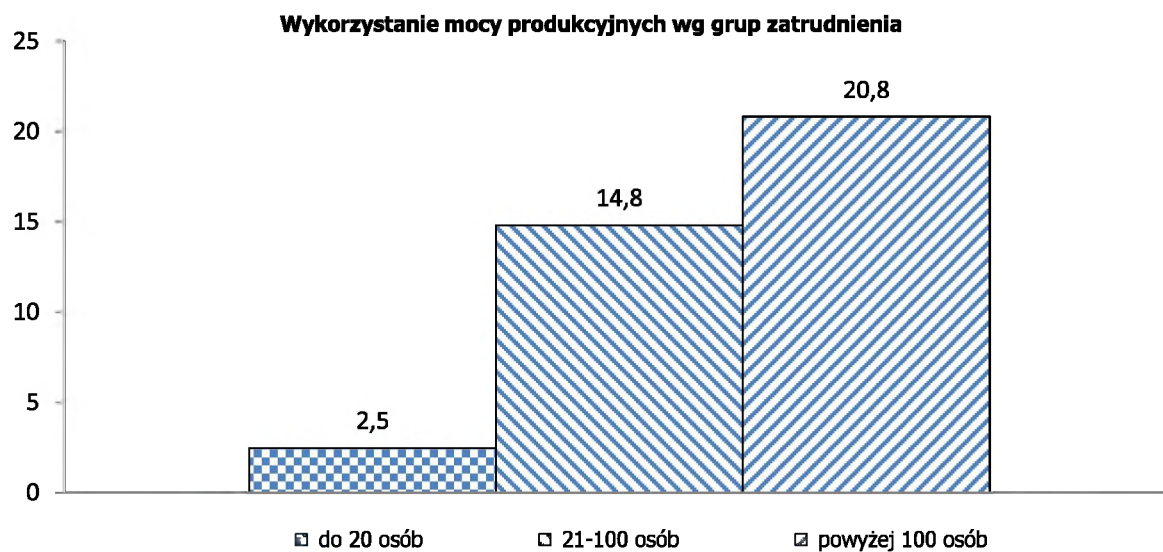
	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	10,5	6,8	-41,2	9,8	14,9	
prognoza						6,2

Wykorzystanie mocy produkcyjnych -
składowe salda

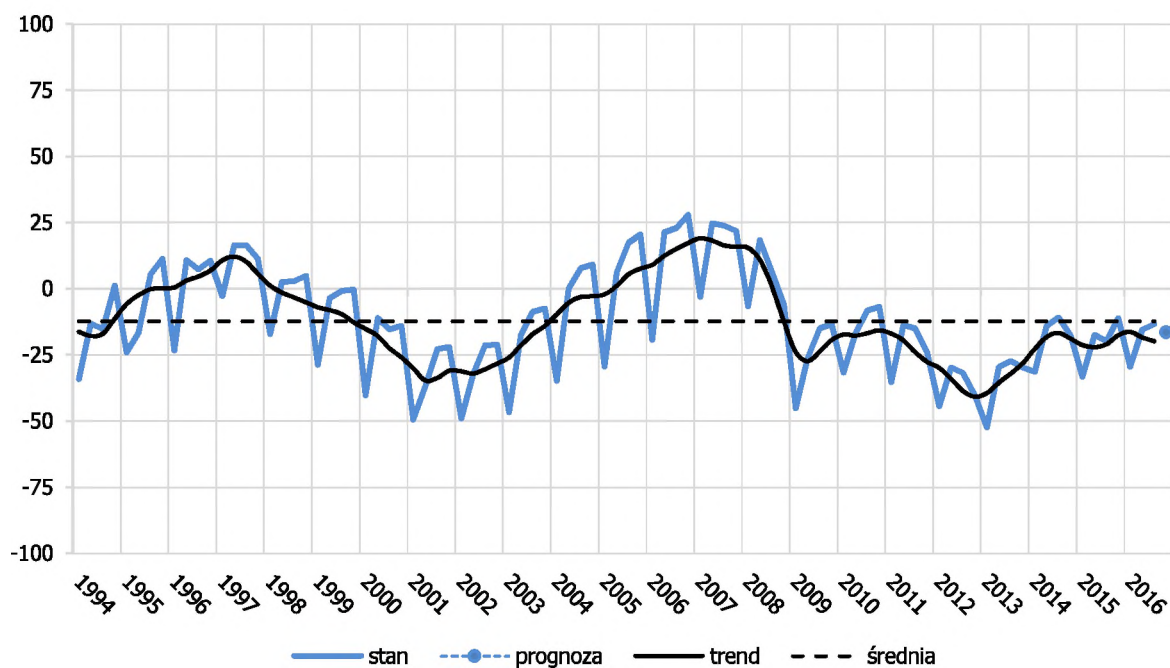

Wykorzystanie mocy produkcyjnych -
saldo wg sektorów własnościowych

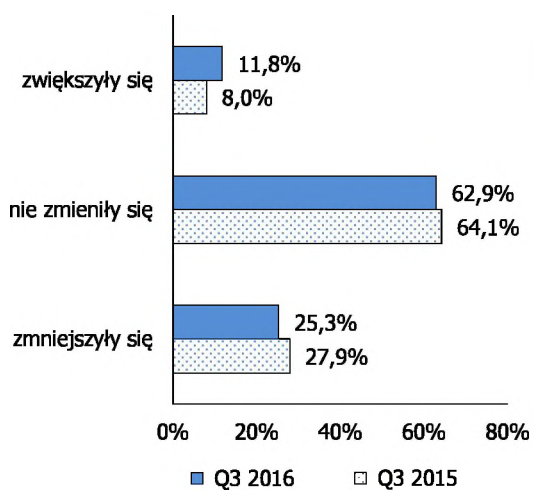

8. Nakłady inwestycyjne

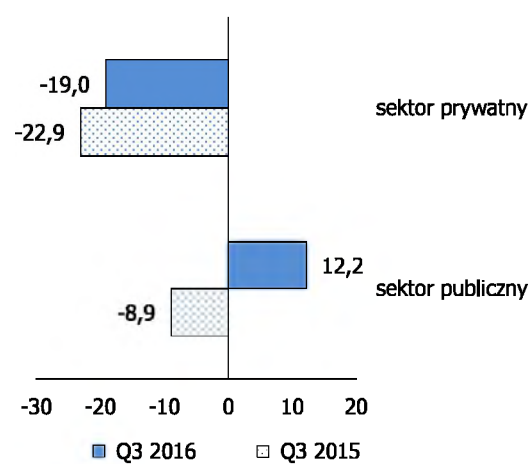

	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	-19,9	-11,1	-29,5	-15,5	-13,5	
prognoza						-16,5

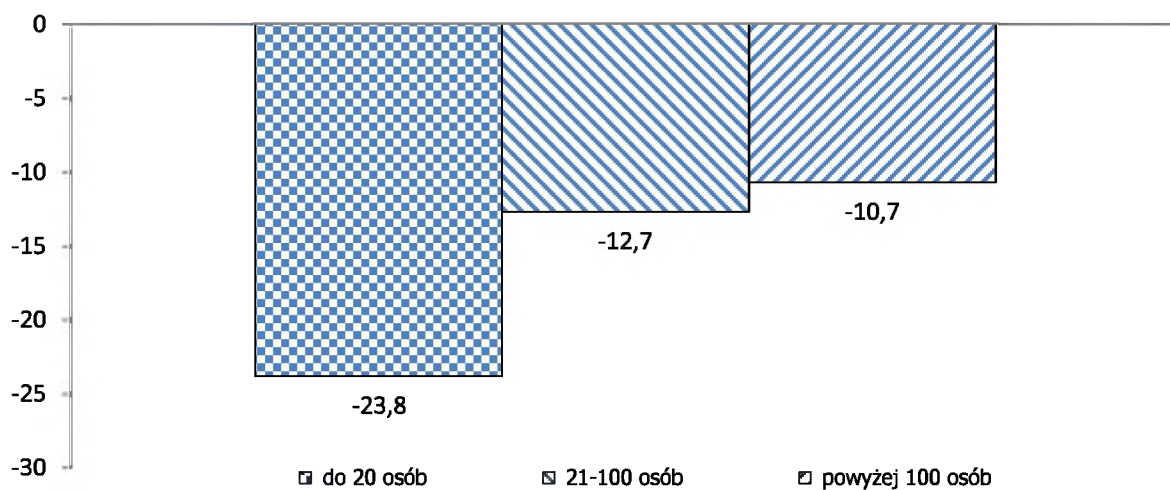
Nakłady inwestycyjne - składowe salda

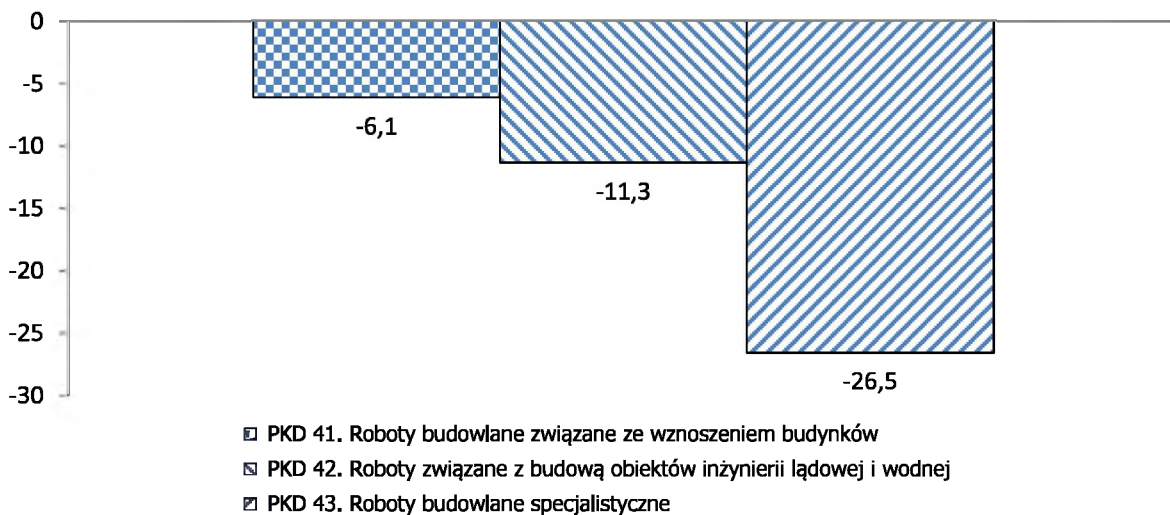
Nakłady inwestycyjne - saldo wg sektorów własnościowych

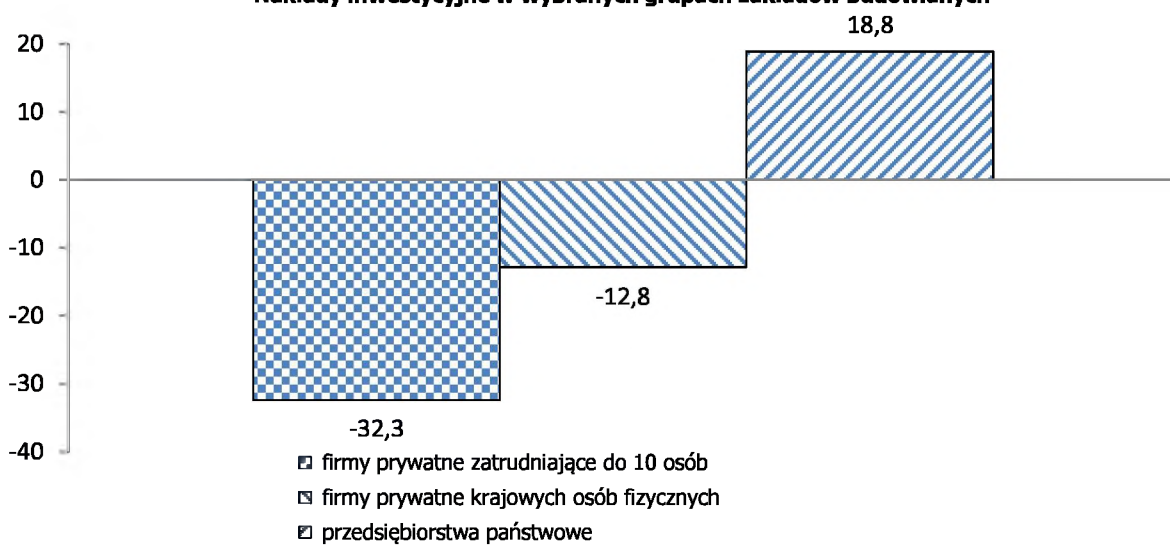
Nakłady inwestycyjne wg grup zatrudnienia

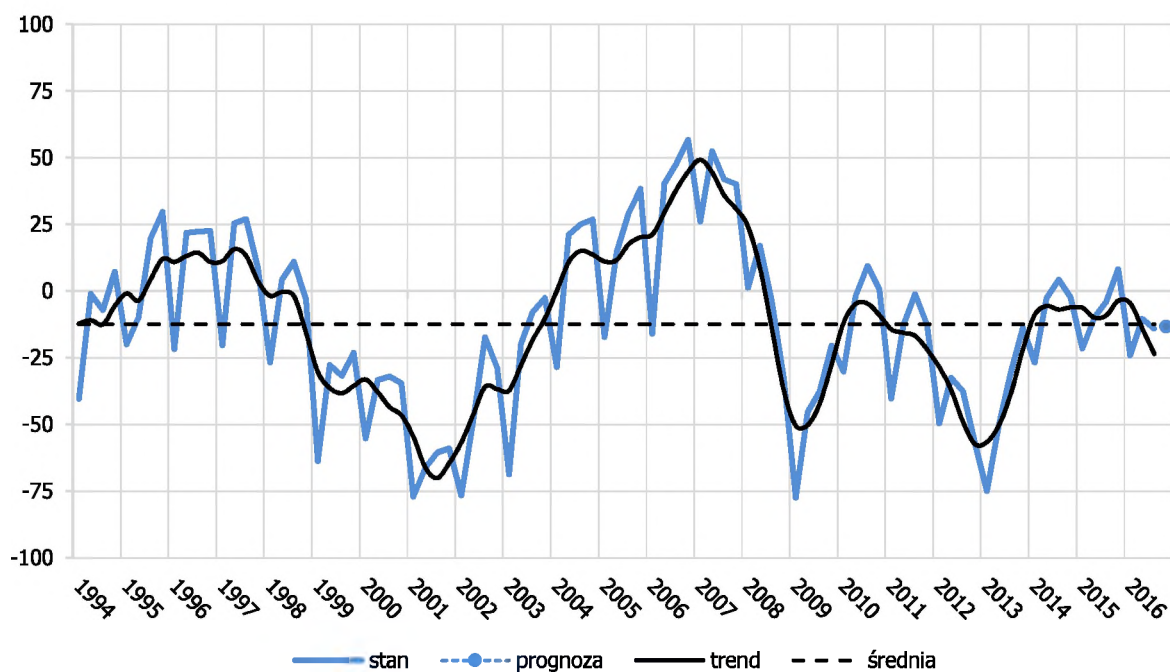
Nakłady inwestycyjne wg rodzaju działalności

Nakłady inwestycyjne w wybranych grupach zakładów budowlanych

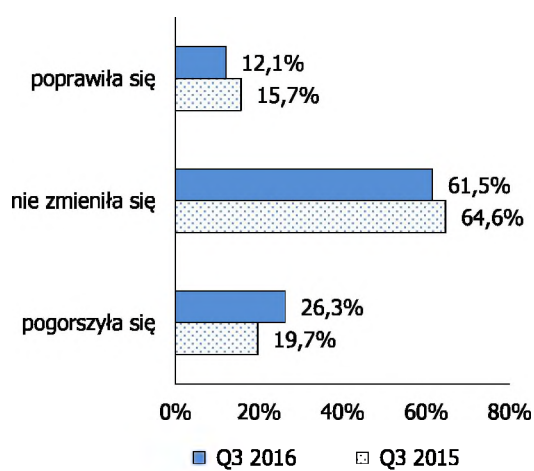

9. Ogólna sytuacja gospodarcza

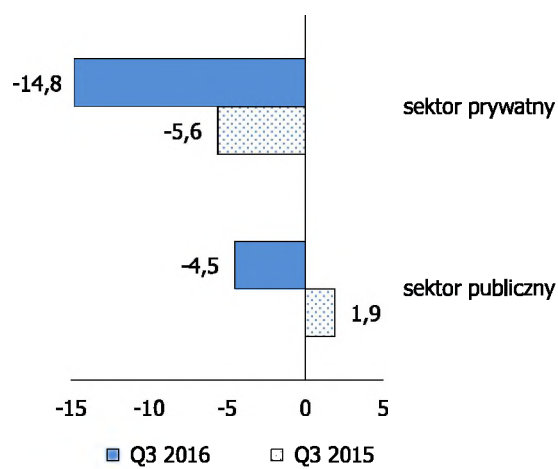

	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	-4,0	8,2	-24,2	-10,5	-14,2	
prognoza						-13,3

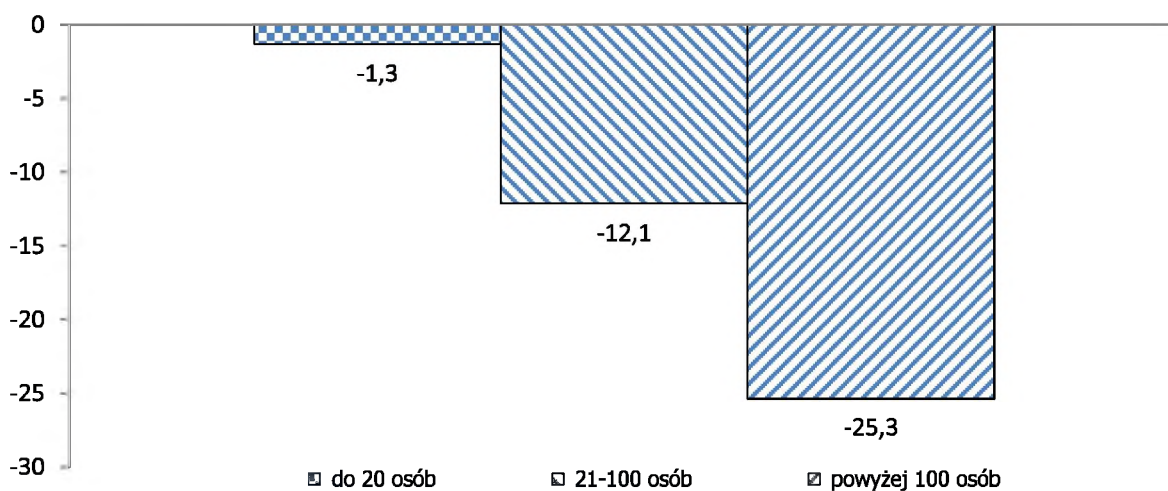
Ogólna sytuacja gospodarcza -
składowe salda

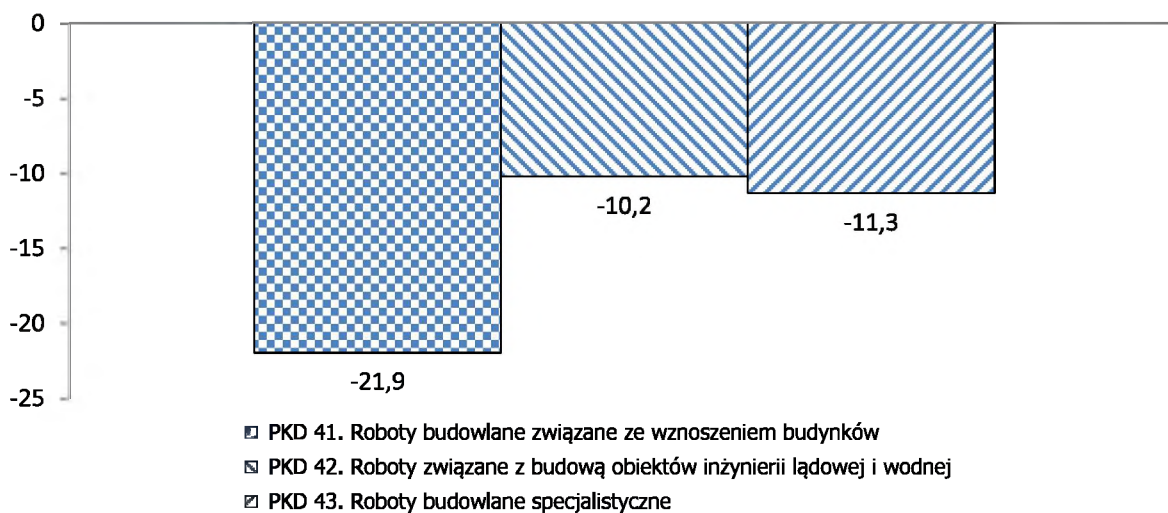
Ogólna sytuacja gospodarcza -
saldo wg sektorów własnościowych

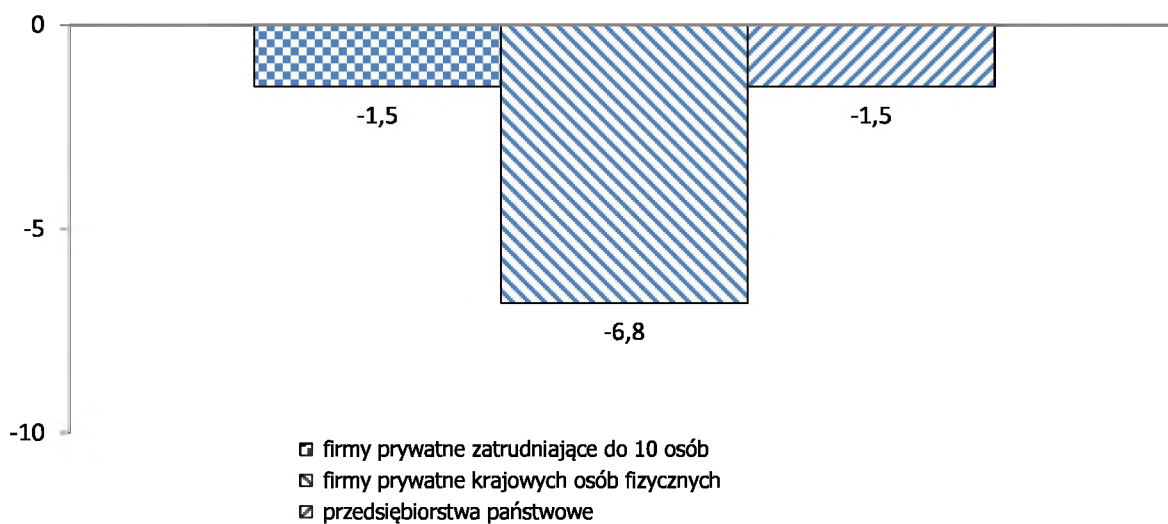
Ogólna sytuacja gospodarcza wg grup zatrudnienia

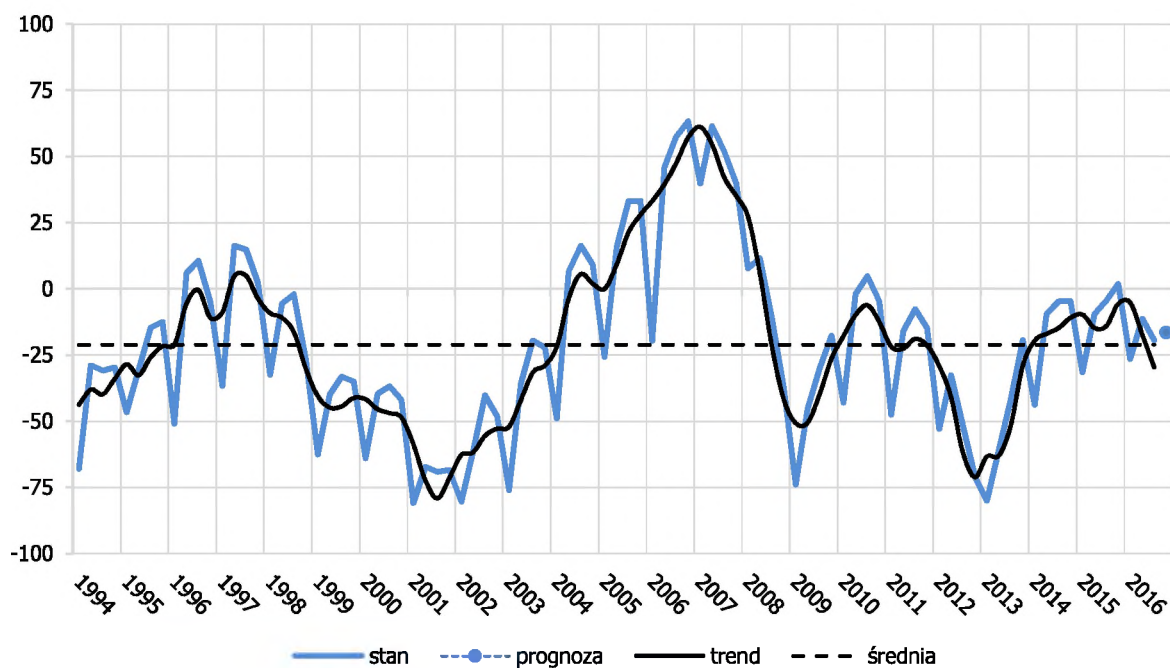
Ogólna sytuacja gospodarcza wg rodzaju działalności

Ogólna sytuacja gospodarcza w wybranych grupach zakładów budowlanych

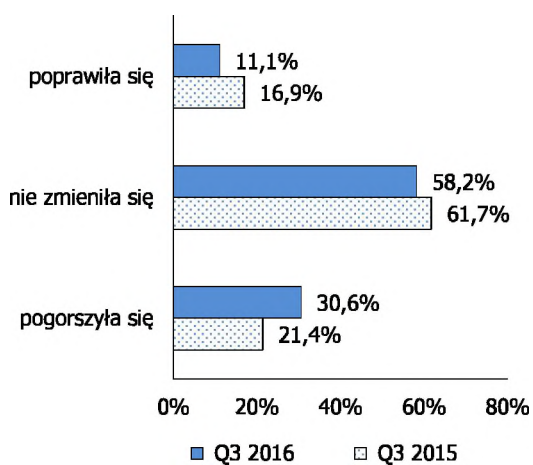

10. Sytuacja budownictwa

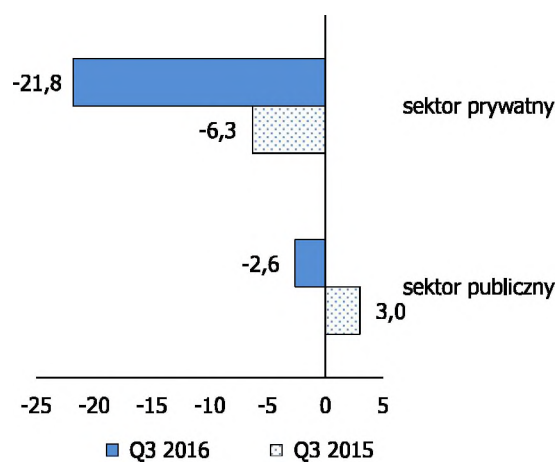

	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016
stan	-4,5	1,7	-26,6	-11,4	-19,5	
prognoza						-16,6

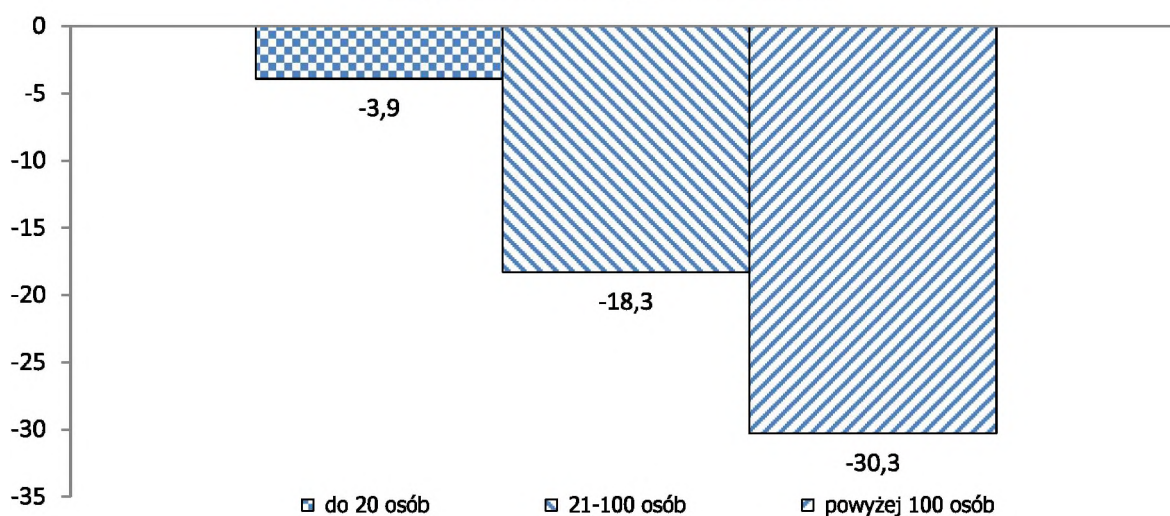
**Sytuacja budownictwa -
składowe salda**

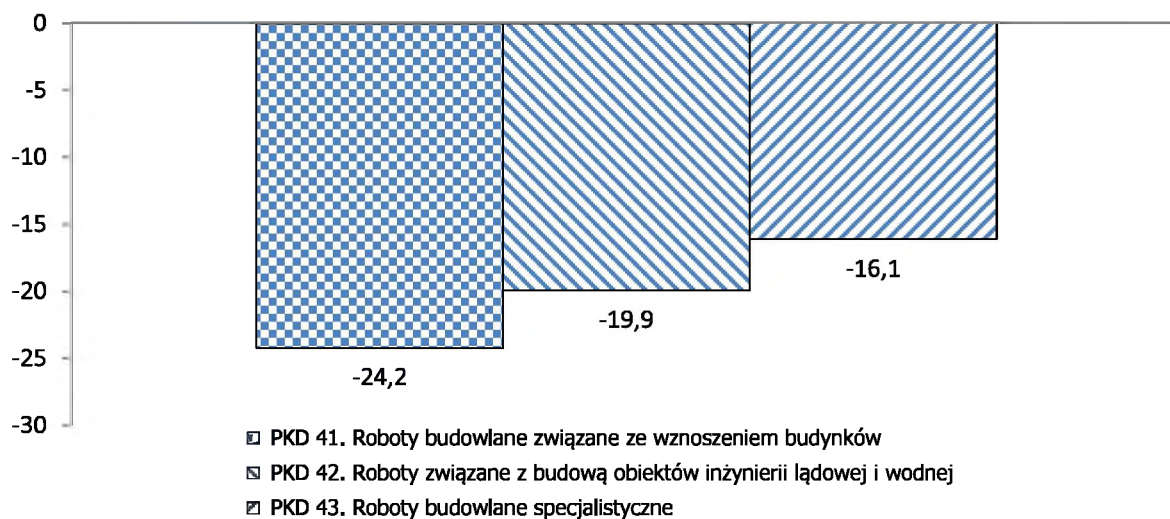
**Sytuacja budownictwa -
saldo wg sektorów własnościowych**

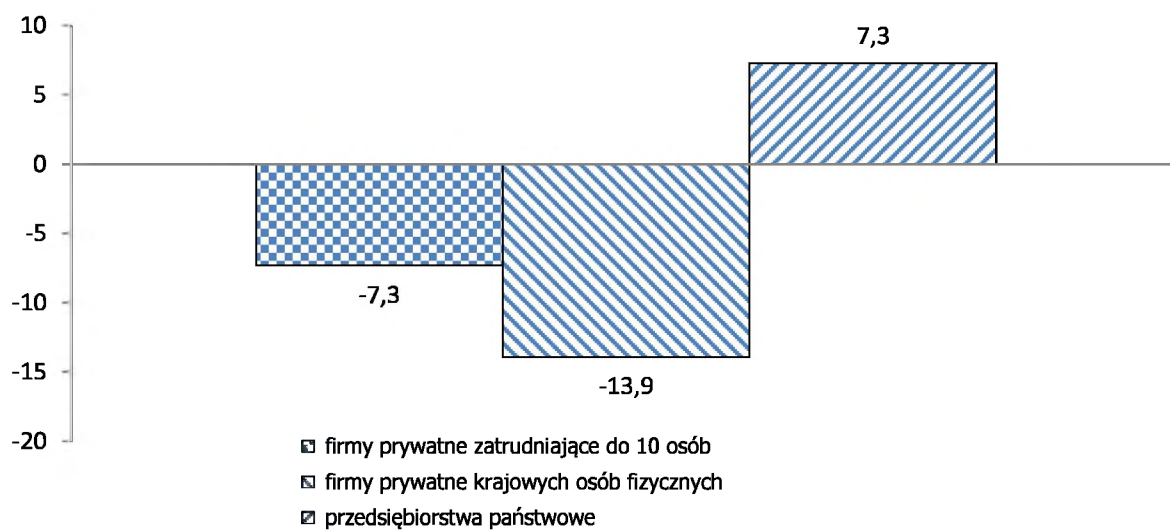
Sytuacja budownictwa wg grup zatrudnienia

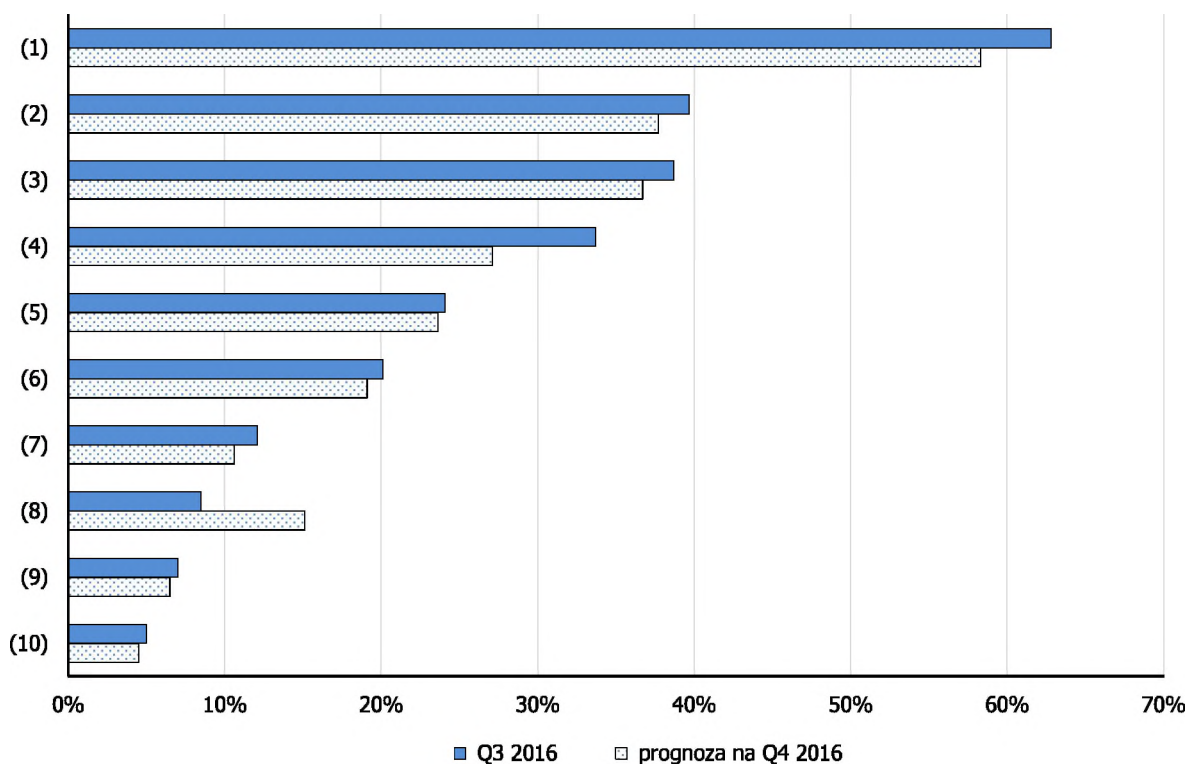
Sytuacja budownictwa wg rodzaju działalności

Sytuacja buownictwa wg wybranych grup zakładów budowlanych

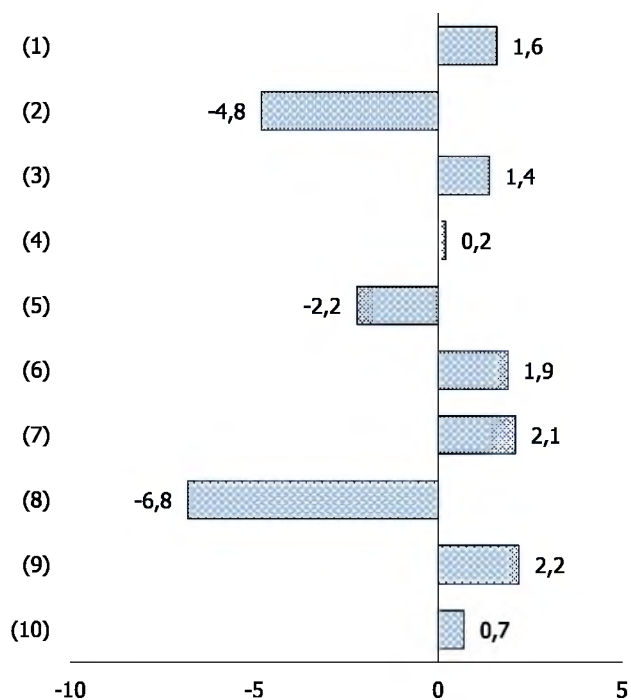

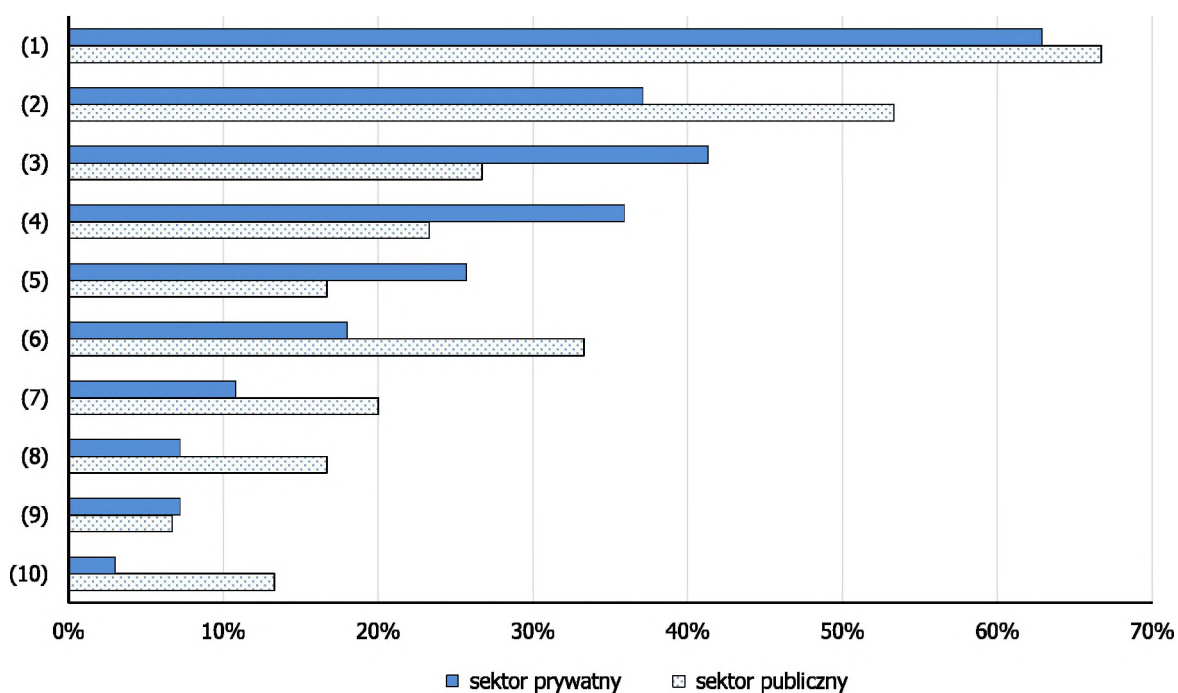
11. Bariery aktywności gospodarczej

- (1) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (2) niedostateczny popyt
- (3) obciążenia podatkowe
- (4) zatory płatnicze
- (5) niestabilność przepisów prawnych
- (6) ceny surowców i materiałów
- (7) trudności w uzyskaniu kredytu
- (8) niekorzystne warunki pogodowe
- (9) inne
- (10) nie ma barier

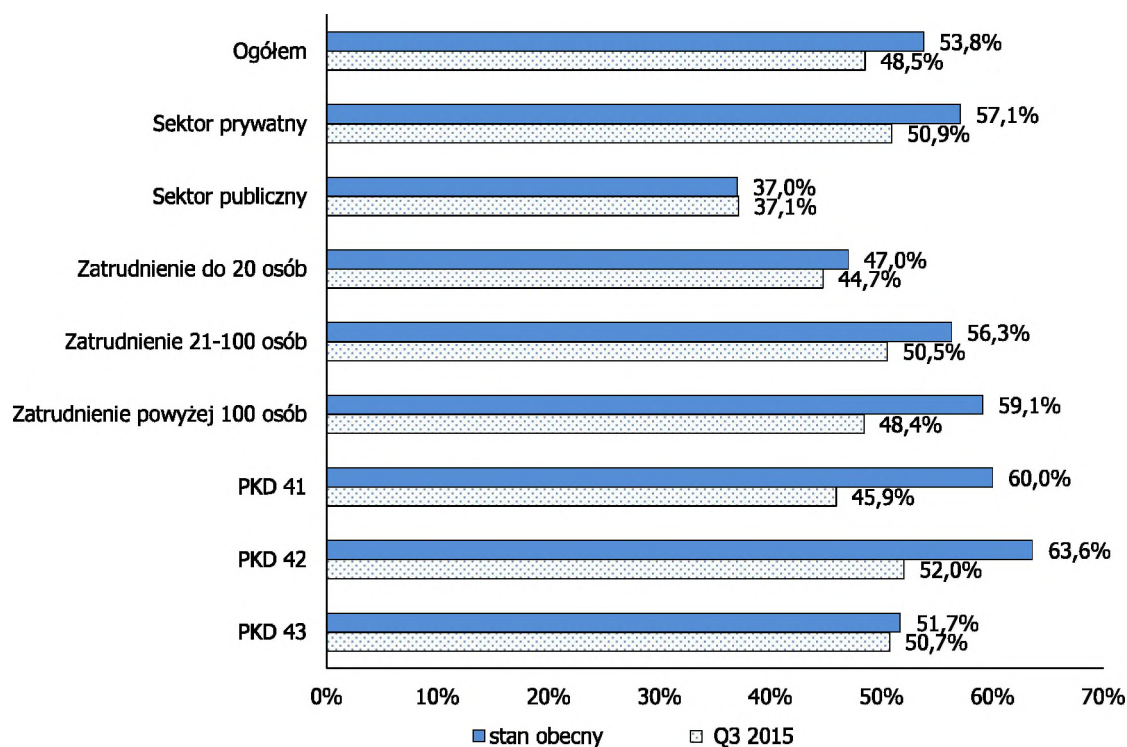
**Q3 2016 w porównaniu z Q2 2016
(w punktach procentowych)**

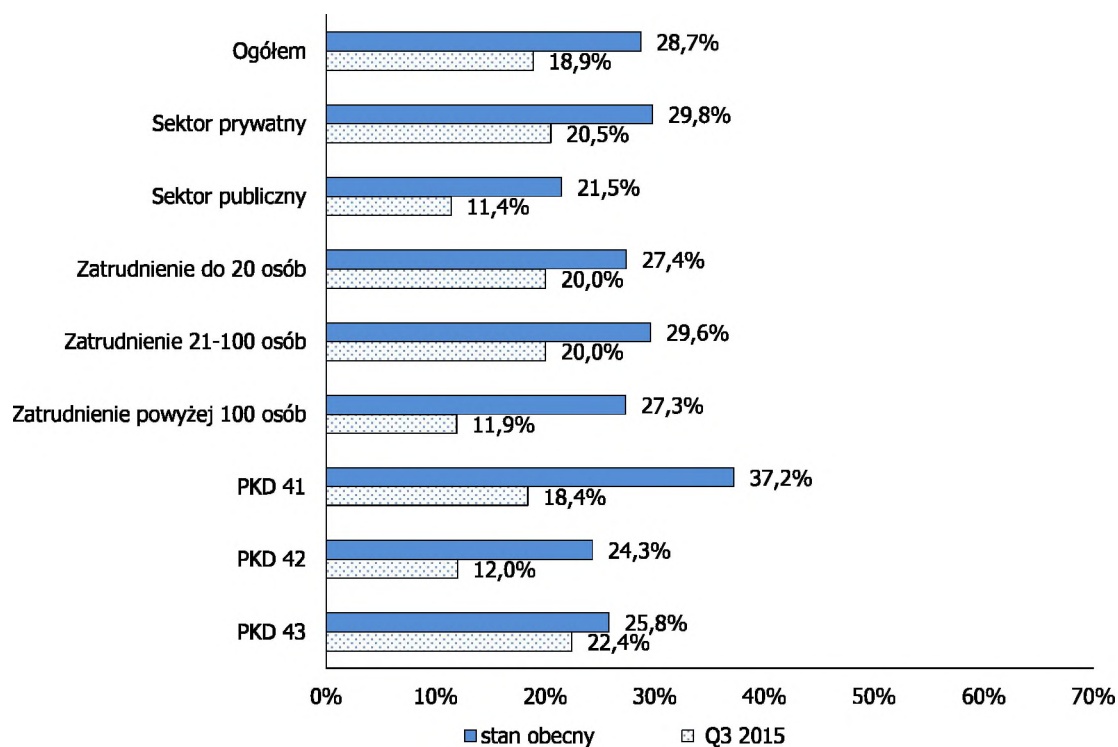
Bariery wg sektorów własnościowych

- (1) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (2) niedostateczny popyt
- (3) obciążenia podatkowe
- (4) zatory płatnicze
- (5) niestabilność przepisów prawnych
- (6) ceny surowców i materiałów
- (7) trudności w uzyskaniu kredytu
- (8) niekorzystne warunki pogodowe
- (9) inne
- (10) nie ma barier

Częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników o wysokich kwalifikacjach

Częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników o niskich kwalifikacjach

III. SUMMARY

In the 3rd quarter of 2016 the construction confidence indicator (CCI) takes a value of 2.8. It is 10 pts down from the previous quarter and 7 pts up from the 3rd quarter 2015 figure. The indicator trend, which in the previous quarter reversed direction after six months of growth, at present is growing again, approaching the previous level.

The indicators in the sector of private firms and public enterprises are similar, but more detailed classification shows a lot of differences. In the groups of small and medium size companies the indicators are negative, for the enterprises which employ over 100 workers the indicator takes a high positive value of 14.0. High indicator 16.4 occurs in a group PCA 42 (civil engineering), and very low -7.2 in a group PCA 41 (construction of buildings). It is worth paying attention to a group of state-owned enterprises, for which the indicator takes a high value of 14.0, since it is the only group for which all the other results of this study are definitely positive too.

Six-month growth in the production trend has ended in the previous quarter and at present further decline is observed. Current balance of production takes a value of 16.2, is 5 pts down from the previous quarter and 2 pts down from the 3rd quarter 2015. At present the production balances are diversified in all classification groups of the construction companies under study.

Regarding the construction companies portfolios of orders no improvement is observed - the orders trend function still is declining. In this respect, the situation of public sector is much better than of private one. In public sector the orders balance is equal to 29.9 and in private one 9.4. In a group of state-owned enterprises the balance takes particularly high value of 59.5.

Despite a summer season, favorable to the construction industry, there is no significant increase of the employment volume. The employment trend has reversed and at present it is declining.

Difficulties in recruiting the suitably qualified staff are more and more considerable problem for the construction companies. Currently, percentage of companies which very often or often have difficulties in obtaining high-skilled workers is equal to 54% and in case of low-skilled workers 29%. In the 3rd quarter of 2015 these percentages were lower by 5 and 10 pts, respectively.

In current period a worsening in the financial situation of construction companies is observed. The financial balance is lower by 14 pts than in the 3rd quarter of 2015. The financial trend is declining. In the upcoming quarter an improvement of financial situation may be expected only in case of public enterprises.

In respect of the investment outlays still there is no improvement. The investment balance of private sector is equal to -19.0, and although in the public sector it has positive value of 12.2, in general is negative and amounts to -13.5.

Balances of the evaluation of general economic situation are negative in all groups of companies under study. The total balance takes a value of -14.2, is 4 pts down from the previous quarter and 10 pts down from the 3rd quarter 2015. The evaluations of the situation in construction industry also are negative in all groups under study, however with one exception - in a group of state-owned enterprises the balance takes positive value of 7.3. In case of construction industry the balances are lower than in case of the economy. The construction industry balance is equal to -19.5, compared to the previous quarter is lower by 8 pts and to the 3rd quarter 2015 - lower by 15 pts. Both forecasts of general economic situation and of the situation of construction industry in the next quarter are similar to current evaluations.